

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECC

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

„Italijanski čudež“ v Avstriji

Sodelovanje med Italijo in Avstrijo nam ne ugaja. O tem ni nobenega dvoma. Tudi razumemo ga ne, ker po našem mnenju ne odgovarja nobeni dejanski potrebi avstrijske republike, ki ima v Podonavju, kjer se nahaja, še mnogo drugih možnosti, da se udejstvuje in krepki svojo državno in kulturno rast, ne da bi ji bilo za to treba vlačiti semkaj velesile, ki zasledujejo v Podonavju samo svoje lastne koristi, ki jim bo, ako potrebno, žrtvovala tudi najdražja prijateljstva, kot se je to zgodilo še pred komaj minolimi časom. Tudi zblíževanje med Avstrijo in med Nemčijo nikakor ne gre v naš račun, ker mesto ene velesile v Podonavju le drugo, ki pa je morda, kot so nas izkušnje že učile, še mnogo bolj nevarna ob naših mejah. Torej kaj? Da Avstrijo pritegnemo v našo podonavsko skupnost kot enakovredno članico, s katero smo voljni navezati vsestransko dobre in koristne gospodarske zveze, ki so predpogoj za nastajanja in za trajanje političnih prijateljstev. V dolgi vrsti povojnih let, odkar je nastala na podlagi saintgermanske mirovne pogodbe avstrijska republika, si tega vprašanja nismo nikoli resno stavili, še manj pa smo kaj ukrenili, da bi ga rešili v našo korist.

Ta pouk nam je sedaj moral dati znani izvedenec za tisk pri italijanskem poslanstvu na Dunaju dr. Eugenio Moreale, ki je v zadnji številki nedavno ustanovljene revije »Affari Esteri« objavil zelo zanimiv in poučen članek o predpogojih, ki so naravnost ustvariti današnje iskreno sodelovanje med Avstrijo in Italijo, sodelovanje, ki bi ga mi resnici na ljubo mnogo rajši podčrtali z mnogo bolj krepko besedo. Beseda Italija v Avstriji med širokimi plastmi ljudstva še danes ne odmeva blagodejno in ne vzbuja navdušenja. Kako je bilo takoj po svetovni vojni, se še vsi spominjamo. Nepristranskemu opazovalcu se mora zdeti naravnost čudno, da je bilo mogoče v 15 letih najti v Avstriji sploh kakšno polje za sodelovanje z Italijo, da ne govorimo o prijateljstvu, ki ga danes zasledimo že skoraj na vseh področjih državnega življenja na zunanji in na znotraj. Dr. Moreale nam je to povedal, nekoliko enostransko pobarvano sicer, a vendar tako jasno, kot se dozdaj menda še ni izrazil noben italijanski politik. Njegove ugotovitve bo treba vzeti za to, kar so, in o njih razmišljati, ker predstavljajo zares uvaževanja vredno kritiko politike evropskih držav do avstrijske republike.

Italijanska zunanja politika si je bila po zaključku svetovne vojne takoj na jasnem, tako pravi Moreale, da je treba avstrijsko neodvisnost varovati z vsemi razpoložljivimi sredstvi in upravljalna italijanske diplomacije je bila, da je saintgermanska mirovna pogodba Avstriji prepovedala vsako združitev z Nemčijo. Toda med tem, ko so se druge države zadovoljile le z zahtevo, da naj Avstrija na vsak način ohrani svojo državno neodvisnost, je bila edino Italija dosledna, je šla dalje in se vseh 15 let povojne dobe, največkrat sama, trudila, da nudi Avstriji tudi pogoje za njeno samostojno življenje. »Bili so torej bolj drugi, brezbriznost drugih, ki so potiskali Avstrijo in Italijo na isti skupni tir in je bilo delovanje Italije le ojačano s temi od njene politične volje neodvisnimi okoliščinami, ki so tako nepričakovano prišle na pomoč njenim političnim ciljem v Podonavju.« To je zelo odkritosrčno povedano. A Moreale skuša prineesti za svojo trditev tudi dokaze.

Troje vrste vplivov se je udeleževalo v Avstriji v povojni dobi, pravi Moreale: tvorniki vplivi, lažno-tvorniki in razruševalni vplivi.

Razruševalen je bil baje vpliv Českoslovaške. Od l. 1919, ko se je dr. Beneš izrazil v Parizu, da bo v desetih letih rastle trava po dunajskih trgih, pa do ministrske seje dne 2. avgusta 1934, ko se je isti dr. Beneš izrazil v zvezi s propadlim rjavim uporom v Avstriji, »da bo treba vprašanje razpada Avstrije pač odložiti na poznejši čas, se politika praške vlade ni nikdar tvorno in ustvarjalno pojavljala v Avstriji. Mirovna pogodba je nasvetovala sosedam Avstrije, naj ustvarijo posebne gospodarske zveze z Avstrijo na podlagi ugodnega (preferencialnega) postopanja, toda Praga se teh možnosti ni nikoli marala poslužiti. Dalje se je Českoslovaška hotela poslužiti Tardieuvega načrta za ureditev Podonavja, da si zavzame vodilno vlogo v podonavski kotlini in da na škodo avstrijske industrije uveljavi moč svoje lastne. Končno je do zadnjega podpirala socialdemokrate, ki so Avstrijo rušili. Českoslovaška ni nikoli imela resnega namena, ustvariti z Avstrijo odnose, ki bi ji gospodarsko in politično pomagali in ji krepili veselje do samostojnega življenja. Kakor Praga, tako tudi drugi.

Laživoren je bil vpliv Nemčije. Nemčija se je zadovoljila z navduševalnimi izlivi o istokrvnosti obeh narodov in z deklaracijami o neporušljivih kulturnih zvezah. Kaj otipljivega ni nikoli dala Avstriji. Avstrijsko gospodarstvo je na vso moč le pobijala, podpirala svoje industrijo, da je zagospodarila v Avstriji. Dolgih 5 let je bilo treba čakati, da je bila sklenjena trgovinska pogodba med dvema narodoma iste krvi in iste kulture. Z velikim veseljem se je Nemčija izgovarjala s svojo »politično neenakopravnostjo«, samo, da ji ni bilo treba sopomagati pri raznih mednarodnih pomožnih ukrepih v prid Avstrije. No, in končno je nova hitlerjevska Nemčija se načelno Avstriji odrekla pravico do življenja.

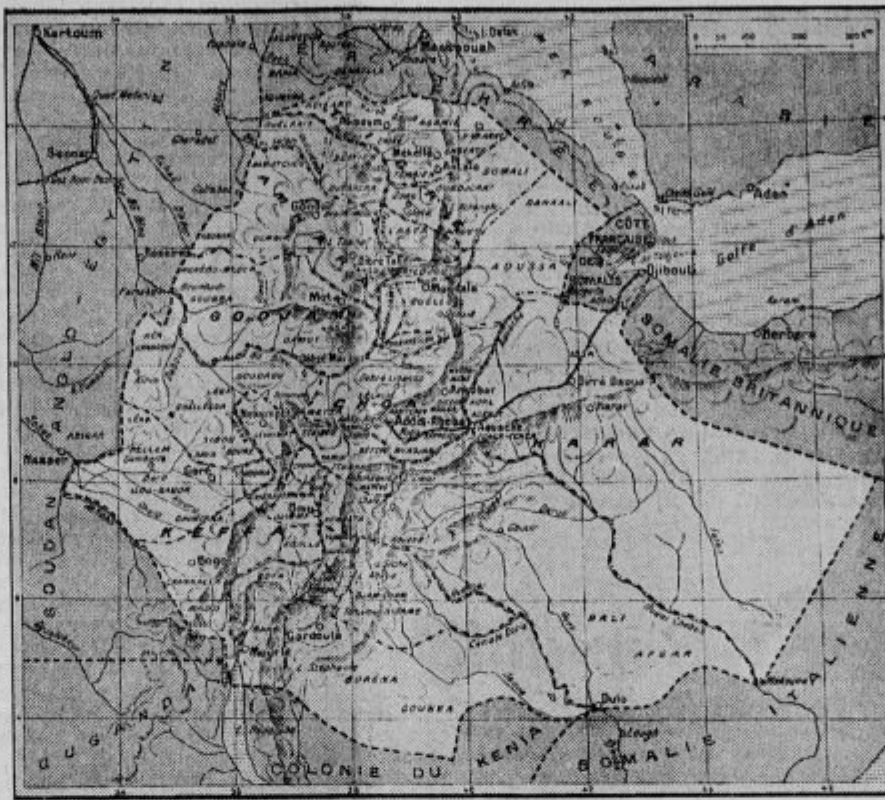
Ni čudno, da je potemtakem bilo tvornim in ustvarjalnim vplivom lahko mogoče pridobiti zase simpatije Avstrije, ki jih nobeden njenih sosedov ni maral. Italija je imela sorazmerno lahko polje, pravi Moreale. Na pobudo Italije je Avstrija takoj po svetovni vojni dobila izdatno mednarodno denarno pomoč, s pomočjo Italijanskega nadzorstva je Avstrija dobila plebiscit na Koroskem (to je prvič, da Italijan pri znan vlogo Italijanov pri koroskem plebiscitu). s pomočjo Italije in njene vojaške komisije na

Nova vojna se oznanjuje v Afriki...

Abesinija postane plen Italije?

Berlin, 14. dec. b. »Berliner Tageblatt« poroča iz Amsterdamu, da je italijanska vlada naročila svojim veleposlanikom v Parizu in v Londonu, naj vprašata francosko, oziroma angleško vlado, če bi ne kazalo sklicati nove mednarodne konference, da se znova uredi vprašanje Abesinije. Francoska in angleška vlada sta si izprosil nekaj časa, da vprašanje preštudirata. Po sedanjih vtisih smemo soditi, da niti Francija, niti Anglija nista načelno nasprotnici nove ureditve abesinskega problema.

L. 1906 so namreč Anglija, Francija in Italija podpisale pogodbo, v kateri se obvezujejo, da bodo skupaj čuvali neodvisnost abesinskega cesarstva. L. 1925 sta Italija in Anglija brez Francije, v kolikor se njiu tiče, v novi pogodbi sprejeli nekaj sprememb, proti katerim je abesinski cesar protestiral pri Zvezi narodov, čije članica je Abesinija od začetka 1925. L. 1928 sta Abesinija in Italija podpisali prijateljsko pogodbo, ki uvaja tudi poseben način razsojevanja medsebojnih sporov. Italija je sedaj z nova spopadla svoje želje po Abesiniji in jih spravlja v zvezo s sedanjimi poskusi približevanja Franciji. Italija zahteva od Francije, da pristane na to, da postane Abesinija izključno italijansko vplivno področje, na kar bi Italija ugodila vsem francoskim zahtevam na Balkanu in v Podonavju.

Zadeli so na — Japonce

Veliko napotje dela dejstvo, da se je med tem abesinska vlada za hrbot evropskih velesil že pogodila z Japonci, s katerimi je sklenila silno obširno pogodbo o naseljevanju Japoncev in o oddajanju raznih koncesij japonski vladi, odnosno japonskemu kapitalu. Na podlagi te pogodbe je bil v Abesiniji ustanovljen ogromen japonski denarni sindikat, ki si je pridobil obširna ozemlja za pridelovanje pavle. Baje obstoja tudi tajna pogodba, po kateri Japonska sme uvažati orožje v Abesinijo.

Abesinija je dobila zaveznika v Japonski, ki že oborožuje ljudstvo in je prevzela poglavitne gospodarske poslovanke v državi

in da se ta pogodba sedaj že izvaja. Tako se zna zgoditi, da se bo naenkrat pojavila tudi Japonska na kakšni bodoči konferenci, ki naj odločuje o Abesiniji in da bo Italija topot naletela v Abesiniji na — japonske ovire. Ker se tega zaveda, hoče Italija z nalašč povzročenimi obmejnimi praskami izsiliti hitre odločitve, predno da Japonska premoč ne postane preveč zasidrana in nepremagljiva.

Pariz, 14. dec. b. Pariški »Le Journal« posveča daljši članek italijansko-abesinskemu sporu ter pravi, da so spori sicer še malenkostnega značaja, a da pričajo o vznemirjenju, ki vlada na obeh straneh in ki je globljega značaja. Da želi Italija razvijati svoje delovanje na tej strani, ni nobena tajna več. Saj je od Anglije dobila že ozemlje v Džubi (Jubaland) in saj zahteva sedaj celo gotove odškodnine v francoski koloniji Džibuti ob Rdečem morju. Tudi nedavno potovanje italijanskega kralja v Somalijo dokazuje, da Italija nekaj pripravlja. Tudi to vemo, da Italijani očitajo Abesincem, da so »se prodali Japoncem«, in da hočejo odpovedati pogodbo iz leta 1906. Zaenkrat še ne verjamemo prav radi, da bi Italija namerno izživala te spore na abesinski meji, ker ima mnogo drugih možnosti, da razvija svoj vpliv po Abesiniji. Kdo torej ima od tega koristi, da hoče loviti ribe v kalnem in delati nove težave za italijansko-francosko zblížanje...? Spor je zaenkrat še podtalen. Kdo ve, če nam jutri ne bo odkril nevarna presenečenja?

Abesinija se pritoži na ZN

London, 14. dec. a. »Daily Herald« piše, da namerava Abesinija predložiti svoj obmejni spor z Italijo pri Ualualu Zvezi narodov, če Italija odkloni razsodišče, kakršnjega predvideva sedanja pogodba med njo in Abesinijo.

Črtice iz Istre

Izginali so našega duhovnika

Josip Tabacki, župni upravitelj v Trnovem, izgnan iz Italije in prepeljan čez Brenner - Policija v župni cerkvi

Sužak, 14. decembra. Z Reke poročajo o senzacionalnem dogodku v Bistrici, ki kaže, kako fašistična oblastva spoštujejo konkordat. Župni upravitelj v Trnovem g. Josip Tabacki je bil s silo izgnan radi nedolžnega incidenta v župniji Trnovo, pod katero spada tudi Bistrica. G. Tabacki je nemški državljani poljske narodnosti, zato je bil izgnan iz Nemčije, in sicer čez Brenner. Italijanska učiteljica je naznanila šolskim otrokom, da morajo priti v nedeljo v šolo, nakar jih bo ona peljala k sv. maši v Bistrico. V Bistrici, ki spada, kakor rečeno pod trnovsko faro, se je nastanil kaplan italijanske narodnosti; tu ima vsako nedeljo sv. mašo z italijansko pridigo. Učiteljica je hotela peljati slovenske otroke tudi s Trnovega k sv. maši in italijanski pridigi v Bistrico. Tako bi slovenski otroci ne bili deležni sv. maše s slovensko pridigo v Trnovem. Starši so prišli vprašati župnega upravitelja g. Tabackega, kaj naj store z otroci, ker je učiteljica dejala, da morajo otroci obvezno priti v šolo, da jih bo od tam peljala k sv. maši v Bistrico. V soboto, to je na praznik Brezmadežnega spočetja, je župni upravitelj s prižnice naznanil staršem, da v cerkvenih zadevah odloča on in da naj otroci hodijo mirno še nadalje k sv. maši v Trnovo. Omenil je še, da učiteljici ni pri sreč res krščanska vzgoja otrok in nje ne skrbi, da bi otroci res opravili svoje verske dolžnosti, pač pa, da vabi otroke v Bistrico s povsem drugim namenom. V ponedeljek so se javili v župnišču detektivji z Reke in pozvali župnega upravitelja, naj jim sledi. Odpeljali so ga z avtomobilom na policijsko upravo na Reko. Tu so ga zasliševali in pridržali do večera. Nato so ga z avtomobilom peljali zopet v Trnovo. Tu so mu dali četrte ure časa, da uredi svoje zadeve. Takoj nato so ga odpeljali na vlak. Prej je moral podpisati dekret o izgonu. Dva policijska agenta sta ga spremljala do Brennerja. Peljati se je namreč moral čez

Brenner očitno, da bi se ne vozil čez jugoslovansko ozemlje. Vas je bila zastražena z orožniki, ker se je policija bala, da bi je razburkano ljudstvo ne napadlo. Policija je tudi izvršila preiskavo v cerkvi. G. Tabacki je služboval v Trnovem pet let. Naučil se je popolnoma slovenskega jezika. Faro je moral tako naglo zapustiti, da ni utegnil vzeti s seboj niti duhovskih listin. Izgon je bil rezultat večletnega hujšanja občinskega komisarja Berdona proti župnemu upravitelju. Ljudstvo je ta dogodek silno razburilo.

Da nagaja francosko-nemški pogajanjim

Nov predlog Pakta šestih velesil

Gömbös je povabljen, da pride v Rim že pred P. Lavalom

Pariz, 14. dec. c. Danes je nenadoma stopila debata o italijansko-francoskem zblíževanju nekoliko v ozadje, ker je časopisje dobilo povod za razpravljanje novih poskusov razdelitve velesil v Evropi. Večerno časopisje sporoča iz Rima namreč dvojce: Italijanski predsednik vlade Mussolini namerava namreč v najkrajšem času postaviti predlog, da se sklene v Evropi pakt šestih velesil, ki bi naj imel isti cilj, kot ga je imel pakt štirih velesil. Druga senzacija iz Rima pa pravi, da je madžarski predsednik vlade Gömbös povabljen, da vsekakor še pred obiskom Lavalu v Rimu pride v Rim in obišče Mussolinija.

Ta vest je danes izžvala precejšnje presenečenje. Jasnje je namreč, da hoče Mussolini s svojim govorjenjem o paktu šestih velesil poseči v razvoj francosko-nemških pogajanj in se tako zopet postaviti v vlogo posredovalca med Parizom in Berlinom. Tako se zopet ponavlja že tolikokrat obnovljena taktika italijanske vlade, da Italija

zmeraj posega v razmerje med Nemčijo in Francijo na ta način, da lajša Berlinu položaj na škodo Francije. Sicer hoče Mussolini v svoj načrt pakta o šestih velesilah sprejeti tudi Poljsko in Rusijo, vendar pa je jasno, da hoče samo na svoj način izrabiti težave, ki so se pojavile pri sklepanju vzhodnega pakta.

Sekaj so prispeli že prvi komentarji angleškega javnega mnenja o Mussolinijevi ideji. Angleško časopisje samo ugotavlja, da se je sedaj v Evropi položaj tako olajšal in pomiril, da je nujno, da se sklene obširen evropski sporazum. Francija sama ne ve, zakaj je bilo treba napram Berlinu staviti nove pogoje prej, predno se ne razčistijo vsa vprašanja, ki so viseča med Berlinom in Parizom.

Mussolinijevo vabilo Gömbösu, da naj pride še pred Lavalom v Rim, pa se komentira tako, da se misli, da hoče Italija še naprej vzdržati v polnem obsegu ves svoj politični prestiž v srednji Evropi. S paktom štirih velesil je hotel Mussolini pod svojim vodstvom ustvariti direktorij nad srednjo Evropo. Ni izključeno, da hoče sedaj z načrtom šestih velesil ta svoj položaj v Evropi še bolj podčrtati. Francija gotovo ne more sprejeti teh načrtov brez skrajnih rezerv, ki jih je dolžna napraviti svojim zaveznikom v srednji in južni Evropi, pa tudi napram sovjetski Rusiji.

Francosko-nemški razgovori

Pariz, 14. dec. c. Danes je prispel nenadoma v Pariz načelnik tiskovnega urada v nemškem zunanjem ministrstvu von Eichmann. Sicer se poudarja, da je prišel zasebno, vendar pa piše »Temps« s tem v zvezi, da je Eichmann zaupnik nemškega zunanjega ministrstva in nemške armade, dočim je von Ribentropp prihajal kot osebni zastopnik zveznega kanclerja

Italijanski trikot

Schuschnigg pri Gömbösu Parade in banketi

Budimpešta, 14. dec. c. Današnji dan bivanja obeh visokih avstrijskih gostov v prestolnici je bil predvsem izpolnjen s svečanostmi, ki jih zahteva protokol. Tako sta se kanceler Schuschnigg in zunanji minister Berger Waldenegg šla že zgodaj zjutraj pokloniti spomeniku padlih v svetovni vojni. Izredno zanimiva je bila slikovitost, ki se je ob tej priliki izoblikovala na vsem trgu okoli spomenika. Prišli so vsi madjarski aristokrati in bivši avstrijski častniki v slikovitih uniformah in prsa okrašena s ponosnimi odlikovanji vseh habsburških zvrsti. Oba je pri prihodu pozdravila častna četa honvedskih častnikov v uniformah bivše cesarsko-kraljevske garde.

Izpred spomenika sta se oba odpeljala takoj pred palačo predsedstva vlade, kjer ju je že čakal Gömbös. Oba sta ostala pri njem nad eno uro. Ob enajstih sta se odpeljala

v dvor, kjer ju je sprejel Horty. Najprej je bil sprejet Schuschnigg in za njim Berger Waldenegg, kateremu je Horty pripel zvezdo madjarskih zaslug na prsa.

Sicer pa danes časopisje ne daje nikakih posebnih političnih komentarjev k obisku. Podrobno opisujejo le sijajno večerajšnje večerje. Pač pa piše »Az Est«, da je sedaj madjarska vlada ponovno sklenila, da bo izvedla preiskavo o krivcih marsejskega atentata. Madjarska bo izvedla preiskavo v pospešenem tempu in bo takoj poslala vse dokaze tajništvu Zveze narodov v Ženevo. Sicer gotovo ta izjava ni nič novega, vendar pa je značilna, da jo časopisje prinaša sedaj, ko je treba spremljati avstrijsko-madjarsko prijateljstvo z najlepšimi pokloni. Omemba tega dejstva s tem v zvezi pa izgleda bolj kot nekako opravičilo.

Pomorska pogajanja v Londonu

London, 14. dec. c. Snoči sta se nenadoma sestala ključni konferenci angliške premije MacDonaldu in vodja ameriške delegacije Norman Davis. Njun razgovor je trajal nad eno uro. Razgovorjava sta se o možnostih, kako vendarle rešiti usodo razgovorov o pomorskem oboroževanju. Oba državnika sta se sporazumela, da je nujno, da se najde izhodna točka in da se razgovori ne zaključijo negativno. Ko so to sporočili vodji japonske delegacije, baronu Matsudeiri, je ta tudi izjavil, da ne želi drugega kot to, da bi se našel način za nadaljevanje razgovorov.

Vsa ta mihanja so tukaj zbudila razumljivo radovednost. Saj je vendar šele pred nekaj dnevi japonski kronski svet odpovedal washingtonski sporazum. Sedaj pa izjavlja vodja japonske delegacije, da hoče nadaljevati razgovore, da si njegova vlada izjavlja, da si ne bo več

dala vezati rok. Najbrž mora imeti japonski delegat posebna pooblastila, da se vendarle pogaja za nove temelje razdelitve moči v Pacifiku. Tako se sedaj na londonskih razgovorih opaža to čudno dejstvo, da dela diplomacija navidezno hitreje nego odgovorna vlada. Sicer je res, da to pri ameriških običajih tudi v njeni diplomaciji ni nič presenetljivega, vendarle pa je več kot čudno to, da Anglija sledi tej ameriški naglici.

Vsekakor je jasno, da bomo se pred božičem doživeli na pomorski konferenci v Londonu to, da bodo vse tri velesile že sedaj sklenile kak sporazum, s katerim se bodo obvezale, kako bodo nadaljevale nadaljnje razgovore. Važno je le to, da sta v tem slučaju Amerika in Anglija tisti, ki prosita, in je to za razmerje trenutnih sil dovolj nazorno.

Z vsemi, samo z Nemci ne

Poljska se krega z Romunijo

Varšava, 14. decembra. b. Doslej se v javnosti ni ničesar opazilo, da je v romunsko-poljskih odnosih nastala kakšna sprememba. Uradno še vedno obstoja romunsko-poljska vojaška pogodba. V zadnjem času, zlasti ob sedanjem obisku trgovskega ministra Manoilescu v Varšvi, pa se je pričel poljski tisk baviti z romunsko-poljskimi odnosi, za katere pravi, da so se zelo ohladili. Zasluga za to ima predvsem romunski zunanji minister Titulescu, ki misli, da mu o sporazumu Romunije s Sovjetsko Rusijo poljsko prijateljstvo ni nič več potrebno. »Currier Warszawski« piše ob tej priliki, da je

to Poljski popolnoma prav, ker se noče boriti za prav nobeno prijateljstvo, toda to zadržanje mora sedaj priti do izraza ob priliki obiska romunskega trgovskega ministra in pri njegovih pogajanjih glede trgovinskih odnosov. List energično zahteva od vlade, da ne doprinese prav nobenih žrtev. Poljski se vedno ostali zvesti dani besedi in so prevzete obveznosti izpolnjevali do zadnjega trenutka. Romuni so bili tisti, ki so pričeli napadati Poljake v časopisju, zlasti glede poljske zunanje politike in Poljska si je to zapomnila.

Von Papen obtožuje

Habicht povzročil Dollussov umor

Pariz, 14. decembra. AA. Poročevalec »Petit Journal« se je razgovarjal z nemškim poslanikom na Dunju von Papenom. O umoru kanclerja Dollusa je von Papen izjavil, da spada ta dogodek med tiste, ki zanje ne morejo biti oblasti odgovorne. Narodni socializem pozna razne nasilne in neodgovorne akcije. Duševno pobudo za ta prekratni poizkus je dal Habicht, ki ga je Hitler moral

odstaviti. Habicht je tudi tisti, ki je organiziral na avstrijsko-nemški meji znano avstrijsko legijo. O razmerju med Francijo in Nemčijo je poslanik von Papen izjavil doslovno tole: »Prepričan sem o nujnosti tega sodelovanja, sicer propadeta Evropa in ves svet. Vojna je izključena vse dotlej, dokler bodo živela pokoljenja, ki so prisostvovala pokolju leta 1914.«

Zaimis zopet izvoljen

Atene, 14. dec. c. Dosedanji predsednik grške republike Zaimis je bil danes ponovno izvoljen za predsednika republike za dobo nadaljnjih 5 let. Zaimis je takoj po izvolitvi prisegel na ustavo in potrdil dosedanje vlado v vodstvu državnih poslov.

Albanci ropajo po Grčiji

Atene, 14. dec. b. Grška vlada je izročila albanski vladi novo protestno noto, ker so oborožene albanske čete napadle neko grško območje vas in jo popolnoma izropale. Za slučaj, da albanska vlada ne bo dala Grčiji zadoščenja, zahteva grški narod represalije.

Bolgarska diktatura zasegla premoženje bivših strank

Sofija, 14. dec. m. Bolgarska vlada je izdala zakon o likvidaciji premoženja razpuščenih političnih organizacij na Bolgarskem. Po tem zakonu postane premoženje vseh bivših političnih strank lastnina države, in sicer z dnevnim razpusta teh strank. V tem smislu se po tem zakonu anulirajo vse prodaje premoženja bivših političnih strank po 14. juliju letos, in sicer radi tega, da ne bi bivše politične stranke na ta način ohranile svoje premoženje bodisi v nepremičninah ali pa v denarju.

K uredbi o zaščiti kmeta

Belgrad, 14. dec. AA. Glede na vprašanje, kako naj se razlaga čl. 14. uredbe o zaščiti kmeta, ki določa oprostitve od takse, je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal tole pojasnilo: Po čl. 14. uredbe o zaščiti kmeta je overovljenje podpisane neopisane kmeta oproščeno sicerne takse. Ta oprostitve se pa ne more razširiti tudi na druge takse na raznih listinah, ne na takse za pravna dejanja, ki jih te listine vsebujejo. Oprostitve velja tedaj samo za takso iz tarifne številke 13 takse tarife, vse druge takse je pa treba v celoti plačati.

Drobne vesti

Kovno, 14. dec. c. Danes se je tukaj začel veljanski veljaidajniški proces proti 126 narodnim socialistom iz Memela in memelske province. Vsi so obtoženi, da so pripravljali oborožen upor proti vladi in nasilno odcepiti Memel od Litve. Proces bo trajal štiri tedne.

Kovno, 14. dec. c. Danes je guverner v Memelu tretji sklical memelski deželni zbor k seji. Na sejo pa ni prišel noben poslanec. Zato je guverner odložil zasedanje. Poslanci se ne marajo udeleževati sej, dokler vlada ne potrdi za predsednika poslanca Schreiberja, ki je baje naklonjen narodnim socialistom.

Berlin, 14. dec. AA. »Deutsche Zeitung«, ki je glasilo kmetijskega ministra Darreja, preneha izhajati s 1. januarjem prihodnjega leta.

Volitve senatorjev 20. januarja

Belgrad, 14. dec. m. Banovinskih sestankov za postavljanje kandidatskih list za volitve senatorjev se bodo lahko udeležili poslanci, senatorji, banovinski svetniki in po en delegat okrajnih stranknih organizacij JNS. Od senatorjev se bodo lahko udeležili sestanka oni člani stranke, ki so bili izvoljeni v dotični banovini in ki imajo v dotični banovini tudi svoje bivališče. Volitve senatorjev bodo 20. januarja.

Naši nogometaši v Parizu

Pariz, 14. dec. AA. Snoči ob 20.55 je prišla na tukajšnje vzhodno postajo jugoslovanska nogometna skupina, ki jo vodita član jugoslovanske nogometne zveze Mate Mijodragović in mednarodni tajnik Djordje Milovanović.

Na postaji so jugoslovanske nogometaše pozdravili predsednik francoske nogometne zveze Jules Rimet in predstavniki francoskega ministrstva za telesno vzgojo, francoski sportniki, člani jugoslovanske kolonije in mnoge druge osebnosti, ki se zanimajo za sport.

S postaje so se jugoslovanski nogometaši odpeljali v hotel »Suisse«, kjer so bile zanje pripravljene sobe. G. Mijo Dragović je dal v hotelu zastopnikom francoskih sportnih listov izjavo. V tej pravi, da jugoslovanska skupina v nedeljo ne bo mogla igrati v »Pare des Princess« proti francoski skupini v svojem najmočnejšem sestavu, ker sta dva najboljša jugoslovanska igralca Sekulić in Arsenijević bolna.

Danes poidejo jugoslovanski igralci na igrišče tukajšnjega kluba »Stade de France«, kjer se bodo pod vodstvom jugoslovanskega vadbiteja v Franciji Vladimira Vidovića krajši čas vadili.

Osebnosti

Belgrad, 14. dec. m. Upokojen je Josip Rus, ravnatelj zemljiške knjige V. skupine pri okrožnem sodišču v Ljubljani.

Iz VIII. ko napredovali v VII. skupino sledeči učitelji in učiteljice: Franc Eržen v Horjulju, Berta Zen v Pečarijevcih, Valerija Zupanc v Skočjanu pri Turjaku, Janko Vanič v Krškem, Viktor Cermelj v Prevorju, Angela Campa v Podzemlju, Antonija Cargo v Trbovljah-Vodah, Hedvika Ritonja v Podovju, Antonija Demšar v St. Vidu pri Stični, Sasa Dominko v Dolenji Nemški vasi, Franja Šušteršič v Radmožancih, Ivana Santel pri Sv. Juriju na Bregu in Vida Šot v Komendi.

Z odlokom notranjega ministra je imenovan za pristava VIII. skupine okrajnega načelstva v Rogatici Josip Kostelnik, pristav iste skupine pri banski upravi drinske banovine.

Mariborska občinska seja

Maribor, 14. decembra.

Ob precej pičlem zanimanju občinskega sveta in mariborskega občinstva je bila nocjo v mestni posvetovalnici tretja redna seja mariborskega mestnega sveta. Uvodoma je mestni predsednik poročal, da odlaga dosedanja občinski svetnik, profesor Favaj svojo funkcijo zaradi prezaposlitve. Nato poroča, da je banska uprava zavrgla sklep mestnega sveta, s katerim se je osnoval stalni odbor ter so se temu odboru poverile gotove funkcije. Svoj sklep utemeljuje banska uprava, da se tak prenos poslov uredi lahko samo naredbodajnim potom šele potem, ko bo v veljavi tozadnji statut.

Kot šestni odbor mestnega sveta se bo v bodoče smatral tudi upravni svet mestnih podjetij, in sicer v tistih zadevah, ki pridejo pred mestni svet.

POROČILA ODSEKOV

Mariborska kaznilnica je dosegla po banski upravi, da bo smela v lastni režiji v svojih prostorih vršiti zakolj živine. Mestna občina bo računala za pregledno takso zaklane živine: 20 Din za goveda, 15 Din pa za teleta in svinje. Proti temu je nastopil občinski svetnik Hohnjec, ki je zahteval, da bi kaznilnica klala živino še naprej v mestni klavnici. Ker pa je zadevo že rešila banska uprava, je postala sedaj pravomočna.

Mariborska Glasbena Matica bo na prihodnjem običnem zboru, ki bo 20. decembra, spreminila svoja pravila v tem smislu, da se v na novo ustanovljeni šolski kuratoriji imenuje tudi zastopnik mestnega sveta in da preide v primeru razpusta vse premoženje na mariborsko mestno občino. Dosedaj je bila naslednica mariborske Glasbene Matice Glasbena Matica v Ljubljani. Občinski svetniki so na to spremembo pristali.

Za drugi odsek je poročal podžupan Golouh, ki je podal podrobno poročilo o delovanju pomožne akcije za siromašne sloje mariborskega mesta v l. 1933-34. O uspehu te pomožne akcije je »Slovenec« svojetasno obširno poročal. Skupen uspeh zbiralne akcije je bil 1.100.000 Din, ki se je po večini uporabil za javna dela. Poleg tega je še mestna občina izdala iz rednega proračuna v socialne namene v tekočem letu 2.563.000 Din. Poročevalec predlaga, da se izreče topla zahvala vsem darovalcem, kar občinski svet soglasno odobri.

Mestni predsednik je podal še poročilo o organizaciji pomožnega dela za letošnje zimo. Letos bo še mnogo težje organizirati pomožno delo, ker so se gospodarske razmere zaostrile. Organizacija pomožnega dela se bo izvršila na strokovni podlagi, tako da bodo stanovska združenja v svojih delokrogih pozvala pridobitne sloje, da prispejajo gotov odstotek od davčne pridobnine v sklad pomožnega dela. Upati je tudi, da se bo odzvala industrija, ki kaže tudi letos ogromno zanimanje.

Za tretji odsek je poročal še ing. Dolenc. Dosedanja Gosposka ulica se preimenuje v Ulico kralja Petra II., Tattenbachova ulica pa v Ulico kraljice Marije. Odsek priporoča, naj bi se tudi spremenil naziv sedanega trga kralja Petra in Marijine ulice, da ne bi prišlo do zamenjave. — Občinski svet odobri samo preimenovanje Gosposke in Tattenbachove ulice, glede ostalih pa se bo izvršilo preimenovanje tedaj, ko dobi občina nove napisne tablice.

Gradbeni odbor predlaga nov pravilnik za kioske. Dovoljenja za kioske bo dajal mestni svet le socialno šibkejšim slojem. V načelu bomo imeli v Mariboru dve vrsti kioskov: stalne, ki jih bo zidala mestna občina in jih oddajala v najem, ter zasilne, ki jih bodo gradili privatniki na zasilnih zemljiščih. Takih začasnih kioskov se ne more prodajati naprej. Amortizacijska doba za občinske zidane kioske se določi za največ deset let. Prvi stalni občinski kiosk bo postavila občina ob Dravski brvi na koncu Strme ulice. — Premestitev tobačne hišice iz vogala Strossmayerjeve ulice in Gosposvetske ulice na vogal Strossmayerjeve in Smetanove ulice se ne dovoli. Istotako se ne odobri prošnja za kiosk na vogalu Slovenske in Gledališke ulice.

Poročilo četrtega odseka je podal svetnik Sabothy. V spomin pokojnega kralja Aleksandra namerava občina zgraditi v Magdalenskem predmestju tri šolska poslopja: meščansko in ljudsko šolo ter dečji dom. V načrtu se odobri najetije posojila v znesku 7 milijonov Din, ki se bo zauj vnesla v prihodnji proračun za prva anuiteta. — Sirotišnici šolskih sester se odpiše večja uporaba vode. — Jadranski straži se dovoli podpora 3000 Din za njen dom ob morju. — Za novo železniško postajališče na Tezmem prispeva občina 45.000 Din v obliki instalacije elektrike in vode, postajališče pa mora nositi naziv Maribor-Tezno. — Stojnice, ki ležijo na trgu na najugodnejših položajih, se bodo v bodoče oddajale potom licitacij. Istotako se poviša najemnina tržnjam za sir. — Mestna občina ima v Jelovcu posestva, ki jih je nakupila, ko je dobila koncesijo za zgradbo lastne elektrarne, ker bodo ta zemljišča v tem slučaju prišla pod vodo. Občina proda hišo, ki leži tik Jelovskega potoka, za 50.000 Din in poleg tega tudi nekaj posestva, ki leži poleg. V slučaju pa, če bi mestna občina zares zgradila elektrarno, mora novi lastnik posestvo zopet vrniti. — Mestne hiše so prešle v last mestnih podjetij, ki so doslej razpolagala tudi s stanovanji. V bodoče pa bo z onimi stanovanji, ki so predvsem socialnega značaja (barake, zasilna stanovanja in vagoni), razpolagalo mestno načelstvo, z ostalimi pa mestna podjetja.

Zneska, ki sta bila določena v tekočem proračunu za preureditev gradu in vzdrževanje dravskega mostu, se naložita v Državni hipotekarni banki do prihodnjega leta, da ne zana-deta. V tem slučaju so občinski svetniki ostro grajali, zakaj se tega denarja, ki ga je približno pol milijona, ne naloži raje v Mestno hranilnico, ki ga nujno potrebuje.

Mestna podjetja imajo pri mestnem zakladu 6 milijonov Din dolga. Da bo mogoče in dolg računsko pravilno izpeljati, se odobri znesek mestnim podjetjem kot posojilo za dobo petnajstih let in ga bodo odplačevala z letnimi anuitetami.

Računski sklepi in bilance za leto 1933. so gotovi. Za pregled se določita občinska svetnika dr. Kieser in Osei, ki bosta na prihodnji seji podala svoje poročilo. Ker se konča letošnje proračunsko leto z 31. decembrom, novo pa se prične šele s 1. aprilom, se odobrijo za tri mesece 1935 potrebne dvanajstine, ki so določene točno po postavkah iz proračuna, ki pridejo do 31. marca do realizacije.

Zveza kulturnih društev je že svojas prosila za souporabo dvorane kina »Apolo« za prirejanje kino predstav. Prošnjo je ugodno rešil upravni odbor. Ker pa je banska uprava na upravni odbor razrešila njegove funkcije, je prišla prošnja ponovno pred mestni svet. O predmetu se je zelo obširno razpravljalo in je večina občinskih svetnikov nastopila proti temu, da bi se dovolila koncesija še za tretji kino v Mariboru. Po obširni in deloma razburiljivi debati se je sklepaje o prošnji odgodilo do prihodnje občinske seje.

Lastniki bencinskih črpalk so se pritožili proti mesečni najemnini, ki znaša 1000 Din in ki jo smatrajo za previsoko. Pritožba se je soglasno zavrnila.

Ob zaključku je poročal občinski svetnik Sabothy za mestna podjetja. Uvodoma je poročal o bilanci za leto 1933, ki jo je »Slovenec« že objavil. Nato je sledilo poročilo nadzorstva, ki ga je podal dr. Rapotec. Nadzorstveni svet vidi v bilanci zaključno fazo organizacije mestnih podjetij. Izreka članom in upravnikom priznanje. Zaključno premoženjsko in gospodarsko stanje je pravilno ter predlaga odobritev. Nadzorstvo je hotelo v svojem poročilu podati tudi nekatere smernice za bodoče delo v mestnih podjetjih, proti čemur pa je nastopil mestni predsednik, češ da ne spada to v kompetenco mestnega sveta. Član nadzorstva Grčar pa je nasprotno zagovarjal potrebo poročila nadzorstva v polnem obsegu, ker bi drugače bila funkcija nadzorstvenega sveta popolnoma odveč.

Umrli nam je naš ljubljani oče, stari oče, stric in tast, gospod

Ivan Krivic st.

trgovec

dne 14. t. m., po dolgi, neizmerno mukepolni bolezni, v 61. letu starosti, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga spremimo v nedeljo, dne 16. decembra 1934 ob 4 popoldne izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti št. 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Nad vse ljubljenege očeta ohranimo v častnem in trajnem mininu.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1934.

Globoko žalujoči:

Ivan, trgovec, sin; Minna Krivic, snaha; Lota Peruzzi, hčerka; Ivo Peruzzi, zet in ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Moč krščanske dobrodelnosti

Kakor topel sončen žarek v mrzel dan, tako je učinkovalo na nas poročilo o delovanju krščanskih karitativnih organizacij, ki je bilo podano na obnem zboru Karitative zveze 13. t. m. Vse v Zvezo včlanjene karitative organizacije so bile na obnem zboru častno zastopane. Po izvršenih formalnostih je predsednik Zveze prior Valerian Učak najprej na kratko razvil misel o vsestranskem pomenu velike Kristusove zapovedi o ljubezni do bližnjega na vse odnose človeškega življenja. Če bi se kedaj zgodilo, da bi se vsa dobrodelnost razkrstila, ne bi trajalo dolgo, pa bi se ponovno vzdignila zahteva po silni moči one karitas, ki prihaja naravnost iz Jezusovega Sreca. Delo, ki ga vrše krščanske dobrodelne organizacije, sloni na zapovedi, ki jo je označil božji Zveličar za največjo. Iz podrobnega poročila o delovanju v Zvezi včlanjenih organizacij bodo našo javnost, ki podpira delo krščanske karitas, zanimala naslednje podrobnosti: prvenstveno stališče v Zvezi zavzema Vincencijeva družba s svojimi 30 konferencami in 350 delavnimi člani. Vse konference s centralnim svetom družbe so izdale v zadnjem poslovnem letu za siromake in obubožane družine 862.290,32 Din. Od tega zneska je prišlo v prid siromakom ljubljanskega mesta 470.881,80 Din. — Častno se pridružuje delu Vincencijevih konferenc stremiljenje Elizabetne družbe. Družba šteje 13 konferenc, nad polovico jih je v Ljubljani. V omiljenje siromastva so izdale vse konference v preteklem letu 189.101,25 Din; od tega odpade na Ljubljano 157.406 Din. — Škofijsko društvo za varstvo sirot je vzdrževalo 39 sirot v svojem zavetišču sv. Jožefa v št. Vidu nad Ljubljano ter je izdalo zanje 99.818,30 Din. — Rafaelova družba je z obhodovalanja vrednim idealizmom globoko posegla s svojim moralnim vplivom med naše izseljence. Delovanje Rafaelove družbe ima veliko oporo v državni instituciji izseljeniškega nadzorništva. Materijalni izdatki družbe so znašali zadnje leto okrog 37.000 Din. — Dela Ljudske in dijaške kuhinje, Službinskega doma ter Društva za mladinske domove ne omenjamo v podrobnostih, ker je preobsežno.

Zveza vzdržuje svojo centralno pisarno, v kateri se osredotočuje delo Vincencijeve in Elizabetne družbe ter Škofijskega društva za varstvo sirot. V pereče vprašanje beračenja v Ljubljani je Zveza posegla z nakaznicami Vincencijeve družbe z namenom, da se pri tej zamotani zadevi vsaj deloma zloraba miloščne prepreči. Doslej je Zveza spravila med ljubljansko občestvo 1.162.000 nakaznic v vrednosti 364.645 Din; od tega odpade na zadnje poslovno leto 524.400 nakaznic v vrednosti 131.100 Din. S tem zneskom je Zveza krila za ubožce račune špecerijskih trgovin v znesku 92.265,25 Din, mlekar 23.224,25 Din, za kruh 2.597,50 Din, za ljudsko kuhinjo 2.505,25 Din, za obleko 193,50 Din, za ostali znesek pa račun pi-sarni še niso predložili. Z nabranimi nakaznicami se morajo obdarovanci javiti v pisarni v svrhu kontrole, predno dobe v raznih prodajalnah, česar žele. Tako se je zgledalo tekom leta v pisarni 3009 moških samecev, 2200 samskih žensk, ter 2187 družin. Nadalje je Zveza razdelila med ubožne družine naturalij za 3.382 Din ter obleke za 3.420 dinarjev. 30 osebam je izposlovala tudi dnevno prehrano v krščanskih hišah. Pri počitniški akciji v preteklem poletju je Zveza poslala za 2 meseca 120 ubožnih ljubljanskih otrok k poštemnim družinam na deželo. Ti otroci so se porazdelili na 46 župnij. Denarnih stroškov s to akcijo je bilo 5.112 Din, od katerih je krila banska uprava 2.561 Din. Ako izrazimo v številkah dobroto, ki so jo usmiljene družine skazale tem otrokom, bi bil najmanjši znesek 45.000 Din.

Karitativno gibanje je napravilo v ljubljanski škofiji zadnje leto pomemben korak naprej s »karitativno nedeljo«, ki je odslej v vsaki župniji zakazana. V vsaki župniji se bo jelo karitativno

delo osredotočevati v karitativnih krožkih, ki se bodo začeli sedaj snovati. Zveza je sprožila tudi misel obiskovanja zapuščenih bolnikov v ljubljanski bolnišnici ter je ohranjala karitativno misel živo s serijo predavanj v Unioinu. Za brezposelne rudarje v Zagorju je Zveza v posebni zbirki dala Vincencijevi konferenci v Zagorju na razpolago 5.318 Din 75 p ter nekaj naturalij. Karitativna zveza vzdržuje tesne stike s posmrtnimskim zavrovanjem Karitas. Vsi po župnijah nastajajoči krožki naj se bodo z vso vnemo zavzeli tudi za to panogo karitativnega dela, da bodo širili ter vsestransko pospeševali naše posmrtno zavarovanje. Svetel žarek ujanja, da se bo pri nas še razumevanje za karitativno delovanje močno razgibalo, je tudi zanimanje, ki ga opažamo za to delo v vrstah nadebudnega duhovskega naraščanja v ljubljanskem semenišču.

Po tem predsednikovem poročilu je poročal še blagajnik prof. dr. Levičnik o denarnem stanju v strogo Zvezine namene: blagajna je izkazala v te svrhe prejemkov 75.586,89 Din ter izdatkov

Pojasnilo o naredbi

o znižanju plač državnih uradnikov

Belgrad, 14. dec. AA. V svrhu pravičnega in enotnega izvajanja sklepa ministrskega sveta od 11. aprila t. l., ki govori o znižanju prejemkov državnih nameščencev, državnih upokojencev in drugega osebja v službi države, je finančni minister izdal tole navodilo:

1. Znižati je treba prejemke v vseh primerih, kadar mož in žena stanujeta v istem kraju, ne glede na to, ali službujeta v istem kraju ali ne. Kadar mož in žena službujeta v raznih krajih, a zaradi bližine teh krajev skupaj stanujeta, oziroma vodita skupno gospodinjstvo v enem izmed teh dveh krajev, se ima torej izvršiti znižanje po dotičnih določbah. V nasprotnem primeru, to je, ako mož in žena stanujeta v raznih krajih in eden izmed zakoncev prihaja k drugemu od časa do časa, ni razloga za znižanje.

2. Znižati je treba prejemke tudi tedaj, kadar mož in žena službujeta v raznih krajih, a stanujeta začasno skupaj, to je, vodita začasno skupno gospodinjstvo v enem izmed teh krajev, kakor n. pr. za časa dopusta, bolezenskega dopusta, rekonvalescence in počitnic. Glede na to, da se osebne draginske doklade in vsi drugi prejemki, za katere gre pri sklepih ministrskega sveta, izplačujejo v določenih mesečnih zneskih in se zato izpremembe sredi meseca ne morejo vpoštevati, se bodo prejemki znižali samo tedaj, če je začasno stanovanje, to je začasno skupno gospodinjstvo trajalo dalj kakor 30 dni. Znižajo se prejemki v tem primeru v dobi od prvega dne v mesecu, ki pride za mesecem, ko se je začelo skupno začasno gospodinjstvo, pa do prvega prihodnjega meseca, ki pride za tistim mesecem, ko se je skupno gospodinjstvo prekinilo.

3. Kadar mož in žena službujeta v istem kraju ali stanujeta, oziroma vodita skupno gospodinjstvo v istem kraju, čeprav službujeta v raznih krajih in se iz kakršnegakoli razloga začasno mudita zunaj kraja stanovanja, se mora zmanjševanje še dalje vršiti. Tako se ima ravnati zato, ker za časa začasnega bivanja izven kraja stanovanja ostane še nadalje skupno gospodinjstvo, ker se bivališče odsotnega ne izpremeni. Izjemo tvorijo primeri, kadar je eden izmed zakoncev odsoten zaradi bolezni, za katero je treba daljše zdravljenje v sanatorijih ali posebnih zavodih. Pod daljšim zdravlje-

38.574,73 Din, kar je našlo nadzorstvo Zveze v popolnem redu.

Kratko poročilo je na obnem zboru podal tudi zastopnik Karitative zveze iz Maribora stolni kanonik msgr. Umek, ki vzbuja opravilno upanje, da stoji tudi mariborska KZ pred lepim razmahom. Dragocene pobude so pri nadaljni razpravi dali gg. dr. Dermastia, kanonik dr. Opeka, ravnatelj Kocmur, msgr. Steska ter zastopnice Elizabetne družbe: gospa Remčeva, gospa Humekova, gospa Osana in gdna Cerarjeva.

Vse, kar je letošnji obni zbor mogel poročati o razmahu karitative misli v ljubljanski škofiji, nas opričuje, da ponovno prosimo vse prijatelje in dobrotnike karitative gibanja, naj i v bodoče ohranijo obstoječim krščanskim karitativnim organizacijam svoje zaupanje, svojo dosedanje naklonjenost in pomoč ter naj spričo naraščajoče bede skušajo seznaniti s krščansko dobrodelnostjo tudi kroge, ki tega tihega in neopaženega dela bogoljubnosti še ne poznajo!

ERASMİK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe
boste obvarovali z
ERASMİK
MILOM IN PASTO
ZA ZOBE

Za ugodno
britje uporabljajte
ERASMİK
MILO ZA
BRITJE

smatralo, da žive z roditelji v istem gospodinjstvu, če se hranijo in vzdržujejo popolnoma ločeno od roditeljev.

7. Če se isto gospodinjstvo z roditelji začasno prekine, pripadajo popolni prejemki samo tedaj, če je prekinitev trajala dalj kakor 30 dni. Popolni prejemki pripadajo v tem primeru za dobo od prvega prihodnjega meseca za mesecem, v katerem je prekinitev nastopila, pa do prvega prihodnjega meseca za mesecem, ko se je isto gospodinjstvo spet obnovilo.

Izjemo od tega tvori začasna prekinitev skupnega gospodinjstva zaradi uradnega potovanja, ali kadar pošljejo kakšnega nameščenca na začasno službovanje zunaj stalnega kraja njegovega službovanja, ker pripadajo v teh primerih po zakonskih določbah za ves čas bivanja zunaj skupnega gospodinjstva dnevne in povrnitev potnih stroškov. Zato se ima v teh primerih zmanjšanje še dalje vršiti.

8. Načelo, navedeno v prejšnji točki, se ima primerno izvajati tudi v primerih, kadar se začasno obnovi isto gospodinjstvo z roditelji, to je, kadar se nameščenec zaradi odpotitke ali okrevanja v bolnici itd. mudi pri starših več kakor 30 dni. Zmanjšati se imajo prejemki za dobo od prvega prihodnjega meseca za mesecem, ko se je to gospodinjstvo začasno obnovilo, pa do prihodnjega meseca za mesecem, ko se je prekinilo.

2. Po teh navodilih bomo ravnali od 1. januarja 1935. V kolikor v teh navodilih ni drugače odredeno, ostanajo še dalje v veljavi prejšnja navodila o teh stvareh.

Ta navodila veljajo tudi za banovinske nameščenice v skladu s členom 3 uredb o znižanju prejemkov banovinskih nameščencev od 10. maja 1934, in za občinske nameščenice v skladu s členom 8 uredb o znižanju prejemkov občinskih nameščencev od 10. maja 1934.

Roparski napad v Virju pred sodniki

Jože Mavrin obsojen na 12 let robije

Ljubljana, 14. decembra.

Veliki kazenski senat pod predsedstvom s. o. s. g. Ivana Kralja je danes obravnaval grozen razbojniški zločin, ki ga je bil 4. novembra v nedeljo zjutraj izvršil nad posestnico Ivanka Kafolovo 32letni Jože Mavrin, bivši tovarniški sluga, na Virju pri Medvodah. Strašen poboj in rop je vzbudil povsod po Gorenškem veliko senzacijo, kajti Ivanka Kafolova je bila znana po sejmih in po romarskih potih kot solidna prodajalka platna in rjuh in kot taka, da ima pod palcem denar.

Državni tožilec dr. Hinko Luč vnik je Jožeta Mavrina obtožil zločinstva razbojništva, ker je omenelega dne oropal Kafolovo za 2000 Din in jo pri tem s sekiro pobil na tla ter ji povzročil več smrtnonevarnih poškodb.

Mavrin se zagovarja.

»Mavrin, povejte, kako ste se pripravili k temu zločinu?« je senatni predsednik uvedel zaslišanje. Obtoženec je napolnito odvrnil: »Takole je bilo in tako je prišlo do tega! V soboto sem pred hišo pometal. Prišla je Ivana iz hiše in me psovala: Spet prokleti dedec pometaj, len si, ne delaš. V soboto zvečer sem pred hišo hodil in študiral, kaj naj naredim. Nato sem šel spat. Ob 6 zjutraj v nedeljo sem vstal. Najprej sem v drvarnici pospravil. Okoli trideset na 7 sem šel tja. Prišla je vrata odprta. Nato je šla v kuhinjo. Jaz za njo. Tam sem jo prijel za prsa, podrl na tla in jo 2 krat udaril po glavi s sekiro.« »Bo malo drugače!« Tako je bilo! Nato sem v veži stopil k mizi. Tam je bil denar. Pobral sem denar in odšel domov.

Obtoženec je z vzdihom nadaljeval: »Doma sem dal ženi denar spraviti. Nato sem odšel v Pirnice k prijatelju. Temu sem povedal, kaj sem naredil. Sem hotel iti do orožnikov, ki so me pa srečali in sem jim povedal. To je bilo vse!« »Ali niste zvečer še skozi njeno okno gledali?« »Ne!« »Se spominjate, kje je bil denar?« »V veži na mizi!« Doslej se niste hoteli spominjati, da bi bili denar spravili.« »Prej ne, sedaj pa.« »Zakaj?« »Takrat nisem sploh nič vedel.« »Kako, da sedaj veste?« Ker sem čital in so mi drugi povedali.« »Kaj ste povedali prijatelju?« »Vse je končano. Naredil sem nekaj. Z Bogom! Sedaj grem.« »Kaj ženi, ko ste ji denar izročili?« »Tu imaš denar! Spravi!« — Branilec dr. Sajovic star.: »Ni žena vprašala, odkod denar?« »Ne!« »Ali gojite jezo na obe sestre?« »Že dve leti.« »Imeli ste ž njima prepri?« »Smo se prepirali zaradi zemlje.« »Letos spomladi je prišlo do tega, da ste Ano tolkli po glavi in tudi Ivano tepili.« »Se ne spominjam.«

Predsednik je nato obrnil pozornost na položaj v kuhinji in v veži Ivanke Kafolove. Državni tožilec: »Izgledalo je kot v klavnic. Kuhinja je bila od krvi obrizgana na vse strani.« Predsednik: »Ko je ležala nezavestna na tleh, pa ste jo še. Kaj pravite k temu?« — »Ne vem. Spominjam se, da

sem jo udaril, ubiti je nisem hotel.« Drž. tožilec: »Kdo vam bo to verjel?« Obtoženec: »Samo malo sem jo pobožal, da bi bila tiho.« — Predsednik: »Tako, da bi bila lahko za vedno tiho. Ko je ležala na tleh, ste jo še tolkli in davili!« Drž. tožilec: »Ste vedeli, da ima ženska denar?« — »Nisem slutil. Niti vedel.«

Predsednik: »Kaj ste v soboto zvečer premisljevali?« — »Tuhtal sem. Ali bi jo, ali ne?« — »Ali ste obe hudo sovražili?« — »Obe. Ano še huje.« — »Ste soboto zvečer mislili na denar?« — »Ne. Šeš na misel mi ni prišel denar!« — »Zakaj ste denar vzeli, če niste nanj mislili?« — »Ne morem vam povedati!« — »Ste se hoteli nad njo maščevati?« — »Ostrašiti sem jo hotel, pa samo malo.« — »Če ne bi se hoteli maščevati, bi jo samo enkrat udarili in odšli. Tolkli ste jo in davili. To kaže čisti namen, da ste jo hoteli usmrtiti, da ne bi bilo nobene priče za pobrani denar!«

Sejmarka Ivanka Kafolova priča.

Sestra Ana je nato privedla svojo starejšo sestro Ivano Kafolovo v dvorano. Glavo ima še obvezano, kajti zadaj je dobila hud udarec tako, da so bili tudi možgani poškodovani, posledica je, da ji je desna roka ohromela. Na čelu ima dve zaceljeni rani. Zenica je prav simpatična. Povedala je, da so si bili sprva dobri sosed. Pred 2 letoma je nastal spor. Obe sta Mavrino pustili na miru in se ga ogibali.

O usodnem jutru je povedala: »Sestra je šla k maši. Ležala sem še v postelji, ko sem čula neko škrljanje pri stranskih vratih. Sem mislila, da petelin ropota. Vstala sem, se oblekla v spodnji gvan, šla v kuhinjo, tam sem položila na mizo denar. Bilo je 2000 Din gotovine, nekaj dinarjev manj. Nato sem odprla vrata. Potiskal me je v kuhinjo. V kuhinji me je pritiskal na tla in začel mahati po glavi.« — »Ali je kaj rekel?« — »Niti besedice. Prosila sem ga: »Pusti me!« Branila sem se. Sem ga opraskala. Potem sem padla na tleh v nezavest. Ko sem se zbudila, je skočil k meni in me začel tolči po prsih in daviti. Ko je odšel ven, sem se zavedla. Na listek sem napisala za sestro: Mavrin. Privlekla sem se do postelje, kjer sem legla. Udaril me je najmanj 7krat.«

Prečitana je bila nato izpoved sestre Ane, ki je opisala, kako je našla sestro vso v krvi. Obvestila je sosede, ki so javili stvar orožnikom. Šli so tudi po zdravnika dr. Arka. K Ani je čez 3 ure prišla Mavrinova žena, ki je v rokah tiščala denar. Ni ga hotela sprejeti, češ: »Je krvavi!«

Sodba.

Jože Mavrin je bil po končanem dokaznem postopanju obsojen zaradi razbojništva na 12 let robije ter v izgubo častnih državljskih pravic za vedno. Sestri Ani ima plačati 947 Din za stroške, dočim ima Ivana Kafolova pravico iztožiti odškodnino civilnim potom, ker ni pravočasno sodišču prijavila svojih zahtevkov. Mavrin ni sprejel sodbe, pridržal si je pravico za premislek.

Ustanovni občni zbor društva „Branibor“

Ljubljana, 14. decembra.

Nocoj ob 6 je bil v magistratni dvorani ustanovni občni zbor ljubljanske podružnice »Branibor«. Obnemu zboru je predsedoval predsednik osrednjega odbora senator dr. Rožič. Po kratki debati o programu društva, ki ima namen narodno-obrambne cišve, zlasti za rojake izven naših državnih mej, je bil izvoljen naslednji odbor:

Bolnišnica iz ameriških dolarjev

V Risan v Črni gori je te dni prispel Peter Jovanovič, izvršitelj oporoke pokojnega Vase Cukoviča, večkratnega milijonarja, ki je pred nekaj leti umrl v Ameriki. Cukovič je Jovanoviča in še nekoga drugega postavil za izvršitelja oporoke in jima naročil, da vse njegovo veliko bogastvo vložita v

humanitarne in prosvetne svrhe. Jovanovič se je odločil med drugim, da zgradi iz zapuščine Cukoviča v Risanu veliko bolnišnico. Bolnišnica bo najmoderneje urejena in bo imela 300 postelj. Jovanovič je odredil za zgradbo bolnišnice 25 milijonov dinarjev.

Mesto zime - povodnji

Nalivi in povodnji v decembru so dokaj ne navadni in delajo v vremenskih zapisnikih izjemo. Že tri dni trajajo enokomerni, tako srednji nalivi po vsej dravski banovini, posebno hudi pa so bili na Notranjskem, v ljubljanski kotlini in tudi okoli Celja.

Savinja narašča

Hidrotehnični oddelek banske uprave je danes prejel iz Celja obvestilo, da Savinja močno narašča in da je njeno vodno stanje pri Celju 2,20 m nad normalo. Tudi Dreta je začela močno naraščati.

Ljubljana poplavlja

Ljubljana sama je že na mnogih mestih prestopila bregove ter se razlila daleč po poljih. Od Vrhnic proti Podpeči je Ljubljanska razlita daleč okrog. Pri Lipah in v Črni vasi so ceste že pod vodo. Tudi Peruzzijska cesta, ki vodi od barjanske šole proti Illovi, je že pod vodo, toda vozovni promet je še mogoč, dočim morajo pasanti vodo meriti do kolen. Pod vodo je tudi Hauptmanca. Ljubljanični pritoki vsi močno naraščajo. Pri Pi-javi gorici do Blatne gorice se je voda razlila po vsem mčvirju. Cesta iz Škofelje proti lgu bo v kratkem poplavljen. Ljubljanski gospodarski urad je poskrbel vse, da se takoj uvede reševalna akcija, ko hitro bi grozila večja katastrofa.

Položaj pri Zalogu - Utopljenka

Pri vevski papirnici je Ljubljana dosegla že višino 2 m nad normalo. Še vedno narašča. Pri izlivu v Savo pa je postal popoldne položaj zelo nevaren. Leseni most čez Ljubljanko bo po noči gotovo pod vodo, kajti voda sega že do robu mostišča. Cesta proti Lazim je že na mnogih krajih pod vodo ter je promet prekinjen. Hiše ob cesti so tudi deloma pod vodo. Ljubljana je pri Zalogu dosegla že 2,50 m nad normalo.

Prav huda katastrofa grozi znanim mlinom ob Savi nasproti Ljubljaničinega izliva. Iz Klešnikovega mlina so danes popoldne že začeli reševati pohištvo in goniti iz hleva živino na varnejše kraje. Tudi Stetleto in Perlesov mlin sta v nevarnosti. Če bo deževje, kar ni izključeno, še po noči trajalo ter bosta Saav in Ljubljanka s pritoki iz huje naraščali, ne bodo mogli jutri pokopati mlinarja Perlesa, gospodarja, ki je včeraj umrl.

Pod Slapami na takozvanih Sigah je danes popoldne Ljubljana naplavila utopljenko, starejšo šensko. Orožniška patrulja iz Vevč je dognala njeno identiteto. Pri njej so našli listino občine Žiri, iz katere izhaja, da gre za Elizabeto Jesenko, staro 60 let. Iz listine je posneti, da jo je občina napotila v zavod sv. Terezije v Ponikve pri Dobrem polju. Listina nosi včerajšnji datum. Kako je reva zabredla v vodo, ni mogoče dognati. Mogoče

je šla iz obupa v smrt, ali pa je pri tem kaka nesreča.

Sava polagoma narašča

Sava polagoma narašča, kar je znamenje, da po Gorenškem ni bilo eisnejših nalivov, dočim je nasprotno huje deževje po Notranjskem, kjer je že zalita Planinska kotlina in tudi Cerkniško jezero je močno naraslo. Loška dolina je zaradi regulacije Golobine še obvarovana pred povodnjijo. Vodno stanje Save pri Crnučah je znašalo danes popoldne 1,50 m nad normalo. Sava se je od Crnuči nízlo razlila po travnikih in poljih.

Iz Litije nam kratko javljajo: Tu še ni nobene nevarnosti. Sava do večera še dokaj normalno narašča. Voda sega pri cesti, ki vodi proti Savi, do roba, drugače ni voda nikjer čez cesto. V Litiji sami ni nobene nevarnosti in vodno stanje še ni dosti nad normalo. Voda še ni prišla na Sribarjev vrt, ki je drugače ob drugih povodnjih takoj v vodi.

Logaška kotlina - jezero

Logatec, 14. decembra.

Tako katastrofalne povodnji logaški kraj je kmalu ne pomni! Huda je bila leta 1922, ko je nad Logatecem besnel poletni strašen ciklon, ki je na kilometer široko podiral dreve, ruval visoke smreke po gozdovih, toda letošnja povodenj je nekaj groznejša. Katastrofalni nalivi so se vrstili ponoči na četrtke. Lilo je, kakor da bi se bil nad Logatecem utrgal oblak. Pohlevni položek Logašica, ki poleti skoraj usahne, se je z bliskovito naglico spremenil v hudournik. Razlil se je daleč naokrog. Logašica je zalila vso kotlino tja do Jačke, požiralnika blizu kolodvora, kamor se potok izteka v podzemlje. Most banovinske ceste, ki vodi čez potok proti naselju Martinjribu, je bil poplavljen. Najhuje je bilo prizadeto to naselje ter so ljudje včeraj zjutraj z grozo in strahom pričakovali bližajoče se katastrofe. Voda je včeraj ves dan naraščala. Narasla je tako visoko, da je dosegla objekte obmejne vojašnice, ki so jih morali izprazniti. Tudi vas Zajačka je bila v nevarnosti. Na Martinjribu je bil anoi zelo kritičen položaj. Poplavljen je bilo posestvo Lovrečevega Franceta. Brod pri Dol. Logatec je bil davi v veliki nevarnosti. V mnoge hiše in gospodarska pololja je vdiral voda. Kako visoko je stala voda, najbolj kaže dejstvo, da je voda popolnoma zalila žago in mlin g. Furlana v Zelenici. Oba objekta sta davi iz vode molela le sredino strehe. Pod vodo je bilo vsega 14 hiš in poslopij.

Katastrofalna povodenj drugače ni napravila večje škode. Človeških žrtev ni bilo. Pač je bil v veliki nevarnosti posestnik Molč, ki se je rešil v podstrežje.

Danes popoldne je začela voda upadati ter je padla za dva metra. Nevarnost pa še ni odstranjena.

Ljubljanske vesti:

Zopet naval brezposelnih

Ljubljana, 14. decembra.

Pred vrati mestnega socialnega urada je sedaj lik pred prazniki nastal ponovno velik naval brezposelnih, ki prosijo za živila. Povprečno se zbere vsako jutro kakšnih 200 do 300 moških, ki čakajo v dolgi vrsti, kdaj bodo sprejeti. Mestni socialni urad je čez poletje zelo hranil. Prihranjeni proračunski zneski so prišli prav sedaj, ko trka beda na mnogo delavskih duri v Ljubljani. Podpora dobe le tisti brezposelni, ki so v Ljubljano pristojni ali pa v Ljubljani stanujejo. Podpora prejemajo v obliki nakaznic za živila po številu otrok, kolikor jih imajo. Tako dobe samski delavci ali taki brez otrok nakaznico za 40 Din, taki z otroci pa nakaznice do 70 Din in v skrajni potrebi tudi več. S takimi nakaznicami dvignejo živila pri nekaterih trgovcih. Mestni socialni urad pa je izdal trgovcem strogo naročilo, naj dajejo na te nakaznice izključno le živila in kurivo, niti kar pa ne nepotrebnih predmetov. Lani se je namreč pripetilo, da je prišla v trgovino s tako nakaznico neka deklica in zahtevala — parfum. Letos so vse zlorabe izključene. Brezposelni imajo v vrsti, ko čakajo na sprejem, strogo disciplino: tisti, ki pride prej, prej dobi podporo. Seveda magistratni uradnik strogo gleda, da ne dobe podpore nepotrebni. Sicer pa je v tem oziru v Ljubljani več morale, kakor bi kdo mislil. Marsikateri obubožani obrtnik ali inteligent brez službe se eramuje priti na socialni urad, čeprav doma strada in obupa. Med prosilci za podporo je v resnici mnogo bivših obrtnikov, ki so že premagali v sebi sram prositi za podporo. Pri drugih vratih pa čakajo številne žene, mnoge z otroci, da jim uradnica nakaže prav tako izkaznico. Gneča je vse dopoldne taka, da se s težavo prerine po stopnicah, kdor ima v Mestnem domu drugačen opravke, ne pa prošnje. Včasih se pripeti kakšnemu v Mestnem domu zaposlenemu delavcu, da ga brezposelnj kar ne puste naprej, češ, da se hoče z zvijačo preriniti na bolj ugodno mesto v čakajoči vrsti. Tako gneča, kakor vlada te dni v Mestnem domu, nastane redno, kadar se bližajo prazniki, je pa zadnja leta prav običajen pojav vsako zimo.

● Sv. maša za turiste in izetnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob poldnevih jutraj.

● Bolgarski pevski zbor »Gusle« iz Solije ne bo prišel v nedeljo v Ljubljano zaradi raznih tehničnih zaprek. — To sporočilo je prejela »Glasbena Matica«, kar naj vzamejo na znanje ljubljanski pevci, ki se pripravljajo za sprejem Bolgarov.

● Koncert bolgarskega pevskega društva »Gusla« iz Solije je preložen na mesec februar. O tem obveščamo vse korporacije in društva, kakor tudi p. n. občinstvo, ki je pokazalo za koncert bolgarskih bratov največje zanimanje. Kupljene vstopnice se lahko vrnejo v knjižarni Glasbene Matice. Vse podrobnosti, kdaj se bo vršil koncert bratrskega društva, bomo pravočasno objavili.

● Zapriseda vojaških obveznikov bo v nedeljo, 16. t. m. ob 9 dopoldne na letnem telovadišču ljubljanskega Sokola v Tivoliju in ne v vojašnici vojvode Mišiča na Taboru, kakor je bilo to prvotno objavljeno.

● Oddajte prigrisnice! Vsi vojaški obvezniki, ki bodo v nedeljo prisegli, morajo pri vodu na telovadišče oddati svoje prigrisnice, ki so jih dobili v Mestnem domu. Za katerega ne bo prigrisnice, bo klican na odgovor in bo moral prisesti vnovič. Prigrisnice se oddajajo izključno le pri vzhodu tik poslopja bivšega kina »Tivoli« ob železniški progi in sicer od 8 do 9.

● Obvezniki izraelitske veroizpovedi naj ne hodijo v nedeljo, 16. t. m. k skupni vojaški prisegi, ker bo zanje prisega pozneje, o čemer bodo pravočasno obveščeni.

● Film »Dvorec na jugu«, ki ima krasne posnetke z naše dalmatinske obale, predvaja danes in jutri kino Kodeljevo skupaj z vojnim filmom »Križarko Emden«.

● Pravkar je prispela velika pošiljka snežk. Jako nizke cene. Pred nakupom si oglejte zalogo pri Žibertu, Prešernova ulica.

● Prijeta vlomila. Na sv. Jakoba mostu je večeraj zjutraj prijel stražnik dva sumljiva mlada moška, ki ju je odvedel na policijo. Ko so jima tam preiskali žepa, so našli v njih več vlomilskih orodij. Izkazalo se je, da sta oba vlomila ponoči v barako Karle Gradolnikove na oglu Tyrševe in Masarykove ulice ter odnesla več pomaranč in slasice v skupni vrednosti okoli 300 Din. Baraka Gradolnikove je sploh izpostavljena vlomilec ter so tja že večkrat vlomili. Pri vlomileh so našli tudi mokro srajico, ki sta jo ukradla na nekem dvorišču. Na tem dvorišču je bilo več perila, toda vlomilec je preprostil pes. Policija preiskuje, če nista oba aretirana zakrivila še nekaj drugih manjših vlomov, ki so bili zadnje dni izvršeni v Ljubljani.

Ako občutite da Vaše moči popuščajo

tedaj pijte redno znamenito

ROGAŠKO SLATINO

»TEMPEL« vrelica

Kulturni obzornik

Dr. Fr. Kovačič: Služabnik božji Anton Martin Slomšek, knezoškofo lavantinski

Med letošnjimi rednimi izdajami Družbe sv. Mohorja v Celju je izšel prvi del obširnejšega življenjepisa Antona Martina Slomška izpod peresa znanega mariborskega zgodovinarja prelata dr. Fr. Kovačiča.

O namenu te izdaje piše avtor v uvodu, da hoče dopolniti dosedanje življenjepisne velikega rajnika, tako Kosarjevega in po njegovem skrajšanega Lendovskega, kakor Medvedovega, z novim gradivom, zlasti z ostalino, ki je bila nedostopna v mariborskem školijskem dvorcu vse dotlej, dokler ni ob začetku priprave za beatifikacijo povni škof Andrej Karlin dovolil dostopa. Drugi rajni za izdajo novega Slomškovega življenjepisa pa je lanskoletni jubilej — osemdesetih let, kar je prikladal Slomšek v življenje našo Mohorjevo družbo. (Avtor pravi: Kar se je o njej pisalo in storilo leta 1851 in 1852, so bile le priprave, dejanski je družba začela delovati l. 1853.)

O načinu svojega pisanja daje dr. Kovačič še sledeče pojasnilo: Z dovoljenjem rimske kongregacije za obrede so se začele pripraviti za proces beatifikacije, to je proglašanja za blaženega, zato je ta življenjepis spisan posebno glede na Slomškovo svetniško življenje.

Dasi celotnega dela še nimamo pred seboj in v tem I. delu še niso obravnavani najpomembnejši dogodki iz Slomškovega življenja, vidimo vendarle, da je hotela Mohorjeva družba po Jakličevem Baragi nuditi svojim udom in čitateljem lepo in bogato delo v Slomšku, s podobami primerno slovesno opremljeno. Tudi po svojem obsegu naj bi delo pričalo o važnosti, ki jo ima Slomšek ne le za družbo samo in njen obstoj, marveč za zgodovino in za bodočnost našega naroda sploh.

ših vlomov, ki so bili zadnje dni izvršeni v Ljubljani.

● Ljubljanski tramvajarji plačujejo vsak mesec določene prispevke v pokojninski sklad. Pol plačajo uslužbenci, pol pa družba. Pokojnina seveda najbolj zanima tiste, katerim je namenjena in ki plačujejo zanj v pokojninski sklad pol prispevka. Zato bi bilo logično, ne pa uslužbenci imeli pri upravi tega fonda večjo besedo ko delodajalec. Ker pa tudi delodajalec plačuje polovico, je morda tudi tako prav, da imajo pri upravi pok. sklada vsaki pol zastopnik, kakor je to pri Pok. zavodu za zasebne namene. Pri stari tramvajski družbi, ki je imela tedaj še malo uslužbencev, je bilo tako, da sta sedela v upravi pok. sklada dva zastopnika uslužbencev. Danes imamo novo tramvajsko družbo, ki ima nekaj stotin uslužbencev. Zato pa pokojninski sklad uslužbencev upravlja sami gospodje in ne pripuste zraven nobenega zastopnika uslužbencev, kateri so seveda na svoji pokojnini kravo zainteresirani, vsekakor najmanj tisočkrat bolj kakor gospodje od tramvajске družbe. Zato zahteva pravico, da tudi uslužbenci dobe vpogled, kako se upravlja sklad njihovih pokojnin!

Ljubljana je zaslovela!

V Zenevi so bili komaj pretekli dnevi prav živahni, če smemo — in to moramo! — verjeti časopisnim poročilom o teh burnih dnevih, ki so natanko zabeležili vsako kretanje, vsako opazko in vsak govor vsakega ministra.

Na nekaj pa so časopisi hote ali nehoti le pozabili. Ta pozabljenost pa bi utegnili slaviti in dobremu imenu Ljubljane precej škodovati, zato pa nam veleva domorodna ljubljanska dolžnost, da to zadevo po svojih skromnih močeh uredimo.

Casopisi so namreč pač poročali, da so izvolili v Zenevi poseben odbor za proučevanje (ali za pobijanje) terorizma, niso pa niti z besedico omenili, da izvolitev odbora za ureditev kakšne zadeve ni ženevska, ampak je prava ljubljanska iznajdba.

Prosimo, ali je še kje na svetu kakšno mesto, ki bi imelo toliko odborov, kakor jih ima Ljubljana? Ne govorimo tu o odborih za odkrivanje spominskih plošč

slavnim ljudem: to mora biti. Imamo pa posebne odbore tudi za manj pomembne stvari, ali boljše rečeno: za vse stvari, in nobeno »vprašanje« se pri nas ne gane z mesta, dokler ga ne obdela in predela poseben odbor.

A ne samo odbore imamo — mi imamo tudi še posebne širše in ožje odbore in pododbore in to je glavno! To je nekaj, česar tudi Zeneva nima, in zato ni glede odborov Zeneva na prvem mestu, ampak Ljubljana. To je naša slava in naš ponos, ki ga nikomur ne moremo prepustiti kar tako!

Cerkveni vestnik

Zaprte duhovne voje v Lichtenurnovem zavodu za dekleta bodo od 25. do 30. decembra. Pričetek duhovnih vaj 26. decembra ob 18. Vodili jih bodo pred. gg. misijonarji sv. Vincenčja Pavelskega. Oskrbnina za vse dni 100 Din. Priglasitve se šimpelj na: Predstojništvo Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani, Amrožev trg 8.

Pisatelj, ki je črpal tako rekoč iz prvih virov, je imel težko nalogo, podati v znanstveno neoporečni obliki tako staro kakor novo gradivo, izluščiti iz življenjepisa z vso jasnostjo in stvarnostjo momente, ki morejo služiti beatifikacijskemu procesu, obenem pa ustvariti poljudno »mohorsko« knjigo, ki bo užitna ogromnim množicam udov Mohorjeve družbe.

Ti trije nameni so v enem delu skoraj nezdružljivi; pisatelj se je potrudil, da bi premagal te nepremagljive težave, in je vpregel vse svoje sposobnosti v rešitev svoje naloge. Ne smemo mu torej nikakor zameriti, da vseh treh smotrov ni vedno popolnoma dosegel, marveč moramo občudovati njegove uspehe, v kolikor jih je dosegel.

Njegov jezik je živ in sočen, nekoliko staroverski in mestoma nekoliko učenjaški, pripovedovanje pa mu teče le tako gladko, da mu moreš z užitkom slediti.

Snov prvega dela je razdelil dr. Kovačič na sledeča glavna poglavja, ki imajo nekatera več, nekatera manj podnaslovov: Mladostna leta v domači hiši. — V latinskih šolah. — Bogoslovci. — V duhovniški službi. — Spiritual v Celovcu. — Spiritual Slomšek na potovanju (Prvo potovanje 1833, drugo počitniško potovanje čez Koroško, Kranjsko, Hrvaško, Medimurje, Spodnje Stajersko 1837). — Nadzupnik v Vuzenici. — Stolni kanonik. — Slomšek celjski opat.

Okrog 25 podob krasi 168 strani v osmerki obsegačo knjigo.

André Lichtenberger: Hlačova sestra

Poslovenil Niko Kuret. — Založila Družba sv. Mohorja v Celju, 1934. — Mohorjeva knjižnica 69.

Malo katera izmed v naš jezik prevedenih mladinskih knjig je bila mlademu in staremu tako všeč, kakor Lichtenbergerjev »Mali Hlaček«. Že ko je v »Mladiki« izhajal, so ga vzljubili široki krogi; Mohorjeva družba je nato izdala prikupno delce v knjižni obliki in gotovo ne mine Miklavž, božič ali veliko noč, da o godovih v letu sploh

Mariborske vesti:

„Naš kruh našim ljudem“

638 tujih državljanov zaposluje mariborska industrija...

Maribor, 14. decembra.

Ko smo pretekli teden pisali o potrebi naših ljudi v mariborskih podjetjih, smo obljubili točnejšo statistiko o številu tujih državljanov v tukajšnjih tovarniških obratih. Danes to statistiko objavljamo, vendar odkrito priznavamo, da jo prinašamo s težkim srcem. Številke tujerodnega delavstva in nameščenstva v Mariboru so tako visoke, da nas mora biti naravnost sram, da še kaj takega trpimo. 638 tujih državljanov zaposluje mariborska industrija. Res, da je med temi 354 Slovencev, ki so pribežali iz Italije, in 50 Slovencev s Koroškega. Toda tudi ostale so tako visoke, da je za skromne razmere mariborske industrije odstotek zaposlenih inozemskih moči nenaraven. Poleg tega pa so Slovenci iz Italije in s Koroškega sami navadni delavci, ki nikomur ne odjedajo boljšega kruha, dočim so ostali tuji pri nas brez izjeme vsi zaposleni na boljših, skoro po večini vodilnih položajih z ogromnimi plačili. Točnejše izgleda statistika zaposlenih tujcev po narodnostih: avstrijskih državljanov nemške narodnosti 53, slovenske 50, Nemcev nemške narodnosti 26, slovenske 1, Čehoslovakov nemške narodnosti 39, češke 93, Madžarov nemškega jezika 4, madžarskega 4, Italijanov slovenske narodnosti 354, Poljakov poljske narodnosti 22, češke 2, Rusov 9, Amerikancev slovenske narodnosti 1. Če odštejemo poleg Slovencev še slovenske narodnosti, nam ostane kljub temu 127 tujerodcev nemškega in madžarskega porekla. Veliko večino med njimi tvorijo židje. Največ tujerodcev zaposluje tekstilna industrija. Imamo podjetja, kjer so vsa vodilna mesta zasedena z inozemci, poleg tega pa sedijo tudi

□ Božičnica krščanske ženske zveze bo jutri v nedeljo ob 19. uri v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Na sporedu so deklaracije, slavnostni govor prof. Pavla Živornika, razdelitev božičnih daril, licitacija božičnega drevesca ter dvodejanka »Skrivnostna sveta noč«, ki jo vprizori igralska družina Magdalencev. Nastopi tudi cerkveni pevski zbor od sv. Magdalene. Obdarovanih bo na božičnici 200 revnih članic. Sedeži so po 15, 10 in 5, stojišče po 2 Din. Čisti prebitek se bo porabil za podporo revnih članic.

□ Smrt uglednega trgovca. V najlepši moški dobi 33 let je umrl na Teznu v Maistrovi ulici 6 tamonjši trgovec gospod Ferdo Klavrov. Pokojnik je bil spoštovan in priljubljen mož, zvest naročnik našega lista. Zapušča v žalosti vdovo in več otrok. Pokojnika bodo pokopali jutri v nedeljo ob pol 3 iz hiše žalosti, Maistrova 6, Tezno, na magdalensko pokopališče. Svetila mu večna luč, žalujočim naše iskreno sožalje.

□ 235.000 Din za reveže. V četrtek zvečer se je vršila seja mestnega ubožnega sveta, na kateri so se obravnavale 104 prošnje in vloge. Za božični prirediti mestna občina v oskrbnišnici božičnico, pri kateri bodo oskrbovanci obdarovani. Mariborskim revežem, ki jih vzdržuje občina v hiralnicah v Pluju in Muretcinih, bo ponesel božično darilo domačega mesta občinski uradnik. Za te božičnice se je dovolilo 8000 Din. 76 prosilec so se dovolile redne mesečne podpore v skupnem iznosu 11.930 Din na mesec, 9 prošnje se je radi pomankljivih pogojev odklonilo, 2 podpirancema sta se pa ubožni podpori zopet odvzeli. 16 prosilec se je sprejelo v oskrbo v zavode in sicer jih pride 11 v mariborsko oskrbnišnico, 5 pa v hiralnice v Pluju in Muretcinih. Skupni finančni efekt vseh podpor, ki so se na tej seji dovolile, znaša 235.000 dinarjev.

□ Kaj je z mariborskim filmom? Ob priliki letošnjega Mariborskega tedna so se vršili posnetki mariborskega mesta in okolice ter raznih kulturnih in gospodarskih institucij za takozvani »Mariborski film«. Stroške za film naj bi nosila združba Mariborski teden in razni zasebniki (industriji itd.), ki so zainteresirani pri propagandi mariborskega mesta, izgotovljeni bi pa že morali biti meseca septembra. O filmu pa še sedaj ni sledu ter so si med tem premislili tudi že gospodarski krogi ter baje ne nameravajo prispevati za stroške ničesar. Bati se je, da bo morala združba Mariborski teden nositi vse stroške, ki za film gotovo ne bodo majhni.

□ Premiera Stolzove opere »Izgubljeni valček« bo pred božičem. Delo režirata Škrbinšek in Stupica, scenograf je inž. arh. Stupica, plese študira Harastovič, nove kostume pa izdeluje ljubljanski modni atelje Z. Severjeve.

ne govorimo, ko se starši ustavijo ob tej knjižici z vzdihom: škoda, da jo že imamo; tole je res vredna knjižica za naše malčke. Kako dobiti spet kaj takega? — No, morda pretiravamo, zakaj prav zadnja leta so nam prinesla lepo število dobrih mladinskih knjig in izbira ni več tako strašno omejena.

Kljub temu se bodo v prvi vrsti vsi tisti, ki »Malega Hlačka« že poznajo, prav od srca razveselili nove knjige o Hlačku, ki je pod naslovom »Hlačkova sestra« izšla v Mohorjevi knjižnici.

Na isti prikupni način, lahkotno, z okusom in dovornostjo, obenem pa s tisto prodirnostjo, ki je potrebna, da pisatelj otrokov svet poda verno in pristno, kakor jo poznamo že iz »Malega Hlačka«, nam opisuje Lichtenberger v »Hlačkovi sestrici« opazovanja, dogodivščine in odkritja svojega malega junaka. Toda vsi dogodki in vsa nadvse mikavna odkritja malega Hlačka so tu v zvezi s sestrico Lučko, katere pojav in uveljavljenje v družini spremlja Hlaček s svojimi nedolžnimi očmi in s svojo razvijajočo se pametjo.

Koliko šegavih, neprecenljivih pristno otroških domislekov, koliko zabavnih in vendarle premisleka vrednih opazovanj, koliko nepozabnih prizorčkov je pisatelj neprisiljeno, preprosto in vendar tako dognano nanizal! Ne le opazujoči in doživljajoči junake Hlaček, tudi v njegovo opazovanje in doživljanje ujeta podoba sestrice Lučke, sta s mojstrsko roko oblikovana.

To zares lepo knjižico bomo s hvaležnostjo do avtorja darovali našim malčkom, ki nam bodo zanj spet pristrčno hvaležni.

Prevod je oskrbel Niko Kuret. V glavnem je dobro zadel pisateljev neprisiljen slog, uspelo mu je podati knjigo jezikovno tako, da jo brez posebnih spotikanj gladko čitaš in imaš v nji še mnogo tistega čara, ki ga ima izvirnik v obilni meri.

★ Solski teksti. Poleg hrvaških in francoskih tekstov je začelo društvo »Sola in dom« v spozrazumu z Mohorjevo, ki izdaja slovenske tekste, prirediti tudi nemške. Dobila je sola zdaj prvo tako delo in sicer O. Ludwiga »Der

na podrejenih pisarniških mestih, seveda z mnogo višjimi plačili, kakor naši domačini. Dokler ni imel Maribor tekstilne industrije, tujerodnih nameščenecv skoraj nismo opazali. Se le ta panoga industrije je privedla s seboj razne potrebne, še več pa nepotrebne »strokovnjakov« in jih sedaj drže s krčevitimi napori na pridobljenih mestih ter skušajo kljub odporu celokupne javnosti nastavljeni še vedno nove inozemske moči. Na vseh mogočih položajih jih zasledimo, od direktorja in obratovodje do tipkarice in navadnega ključavničarja. Vsi so »neobhodno potrebni«, celo stari avstrijski penzionisti, ki prejemajo v Avstriji visoke penzije v šilingih, pri nas pa poleg tega še tisočake na mesec kot običajni knjigovodje, ki bi jih lahko nadomestili vsak dan s domačimi, mlajšimi in sposobnejšimi močmi. Tekstilna industrija prijavlja vse te inozemce kot »strokovnjake«, »zaupnike tujega kapitala«, »sankcionarje«, v resnici so pa knjigovodje, potniki, če so pa res strokovnjaki, bi jih že zdavnaj prav lahko nadomestili z našimi močmi. Izgovor s »strokovnjaki« najlepše ovrže primerjava posameznih podjetij Največja mariborska tekstilna tovarna, ki je pa v domačih rokah, izhaja kljub temu, da izdeluje razne specialitete, s 7 inozemskimi strokovnjaki. Sosednje podjetje, ki zaposluje komaj desetino toliko delavstva, pa ima 17 inozemskih »strokovnjakov«. Med temi so knjigovodja, šef prodajnega oddelka, ravnatelj, vodja ključavničarske delavnice itd. Tovarna svile, ki ima 80 delavcev, zaposluje v pisarni in obratu 8 inozemcev, od tega samo v pisarni 4. Slično številčno sorazmerje je tudi v drugih tovarnah, ki so v inozemskih rokah.

□ Tečaj za prvo pomoč pri nezgodah. Pod okriljem Rdečega križa bo priredila ekspozitura OUZD v Mariboru za svoje zavarovance dva tečaja za prvo pomoč pri nezgodah in sicer nižjega in višjega. Dostop v višji tečaj imajo samo absolventi nižjega tečaja, ki so dne 16. maja položili predpisani izpit, v nižjega pa se lahko prijavi vsakdo. Tečaja se bodeva vršila v večernih urah od 18 do 20. Pričetek po novem letu. Ekspozitura OUZD je razposlala vsem zainteresentom, zlasti industrijcem posebno okrožnico, v kateri navaja potrebne podrobnosti.

□ Točenje alkoholnih pijač jutri dopoldne med 6. in 12. uro radi zaprisege vojaških obveznikov ni dovoljeno.

□ Nočno lekarniško službo vrši prihodnji teden od 16. do 23. decembra Sirakova lekarna »Pri anđelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

□ Bogato založen trg za ribe smo imeli večeraj. Bilo je morskih in sladkovodnih rib v izobilju. Prodajale so se sardelice po 10—12, cipli po 20, moli po 26, azial po 22, žive ščuke po 14 in živi karp po 10 Din za kg.

□ Pravažanje zavojev ni dovoljeno. Mestni avtobusni promet opozarja občinstvo, da se do nadaljnjega na podeželskih progah ne bodo prevlačali nobeni zavoji, ki niso lasti poltnikov, vozečih se z avtobusom.

□ Pod ključ z njimi. Vlom za vlomom se zadnje čase vrši v Mariboru. Policija ima na sumu, da izvršujejo te vlome mladoletniki, ki jih je že nekaj izsledila ter izročila sodišču. To pa jih po pordnevne zaporu zopet izpušča. Take mlade nepridiprave, o katerih ni več upanja, da bi se poboljšali, bi bilo treba obdržati pod ključem!

□ Odeje so dobili. Odeje, ki so jih tatovi ukradli iz osebnega avtomobila trgovca s sadjem Srečka Kranjca, so orožniki že našli. Ostale predmete še iščejo. Skupna vrednost vseh ukradenih stvari je znašala 4000 Din. O tej drzni tatvini smo poročali pred nekaj dnevi.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Živinski in kramarski sejem, ki se je vršil pretekli ponedeljek, je nudil prav žalostno sliko. Prigon živine je bil sicer zadovoljiv; poseben debelih volov je bilo mnogo. Le žal, da ni bilo kupcev. Prvovrstni voli so bili prodani komaj po 3,5 Din. Ker živina ni imela cene, je bilo tudi pri kramarskih stojnicah bolj mirno. Kmet mora biti že čisto obupan, če cena živini, ki je pri nas glavni dohodek, vedno rapidno pada. Nasprotno so pa izdatki leto za leto večji in cene vsem potrebščinam, ki jih mora kmet kupovati, vedno iste, če ne tudi višje.

Erbsforster, Trauerspiel in fünf Aufzügen. Izdajo je priredil z najnujnejšim slovstvenim uvodom in jezikovnim komentarjem prof. dr. Ivan Grafenauer, urejuje pa ta oddelek prof. dr. R. Kolarčič. Iz več razlogov se nam zdi pametno, da je to delo izšlo kot prvo: nemščina je v njem vobče lahka, stavki so namreč, kar v živem dialogu, splošno kratki, večkrat kar nepopolni, napol izgovorjeni, tako da ima dijak prav vsemer priliko, jih dopolnjevati in se s tem v jeziku vaditi; obilo gradiva za ustno in pismeno izražanje nudijo pa tudi zadaj Grafenauerjeve opombe (»Anmerkungen«), ki v njih stalno opozarja učence na razvoj tragičnega dejanja ter označa osebe. V tem pogledu je prireditelj storil prav vse, kar treba. Ne dvomimo prav nič, da se bo učenec iz knjižice mnogo naučil, i jezika i poetike. — Zdi se nam pa nekoliko predraga: pri izdajatelju (»Sola in dom«, Kongresni trg 7, Ljubljana) stane broširana 10 Din, v knjižarnah 14 Din.

Nova zabavna ljudska igra. Pravkar je izdala Prosvetna zveza v Ljubljani (Miklošičeva cesta 7) novo dramatično delce: Nevesta iz Amerike. Igra v treh slikah. Podnaslov se glasi: Predpustna igra, ki se pa lahko igra tudi v postu. Že to pove, da je stvar resnošaljiva ali, če hočete, šaljiva in satirična. Prva slika se vrši neke v New Yorku ali sploh v Ameriki, kjer z omočitvijo obogatela vdova Mica Kavka (ime pove dovolj!) odslavlja iz svoje službe Ančko in se poslavlja od svoje hčerke Merice, ki hoče incognito v London, da tu poizkusi in dobi ženina. Odpotuje pa v London prej Ančka nego Meri, in naključje stori, da dobi službo prav v rodbini p. Cvilinovskih, kjer — na podlagi pisma klepetave Kavke — pričakujejo bogate neveste, hoteče pa ostati nekaj časa nepoznane... Kako se stvar dalje razvija in razvije, ni težko uganiti. Igra je polna zdravega, pristnega humorja in veselega dialoga, kakor si ni mogoče drugače misliti, kar jo je spisal — Janko Mlakar. Kar si je doslej nabral življenjske modrosti v soli, knjigah (mnogo je bral!) in med ljudmi, to zdaj vrača tudi v tej obliki. Pozno sicer, ali vendar še o pravem času! — Cena knjižice (str. 50) je 5 Din.

Posledice obmejne zapore: **Austrija se kesa...**

Maribor, 14. decembra.

»Slovenec« je že poročal (28. novembra), da so avstrijske oblasti v nasprotju z dogovorom med našo državo in Avstrijo vedno bolj omejevale in na vse mogoče načine zavirale mali obmejni promet ter na ta način avstrijskemu obmejnemu prebivalstvu preprečevale nakup življenjskih potrebščin v naši obmejni coni.

Proti tem avstrijskim manevrom je naša država reagirala s tem, da je z dnem 23. novembra ukinila vse permanentne vizume za Avstrijo. Od tedaj si mora vsak, ki želi v Avstrijo, preskrbeti za vsako pot posebej vizum, ki ga pa ne dobi zlahka; imeti mora za to res težne vzroke. Na ta način so tudi potovanja naših državljanov v Avstrijo omejena na minimum.

Znajo je, da so naši državljan, posebno tako zvani »boljši ljudje« iz Maribora in okolice, zlasti ob praznikih v pravih romanjih posekali Gradec in tam nakupovali skoraj vsa darila za praznike in potrebščine za zimo. Skoraj vsa kuhanina, ki diči naše dame, ima svoj izvor v graških veletrgovinah; enako je z vsemi ostalimi dragimi predmeti.

Mesec december je bil vedno merilo, koliko je Maribor konsumiral v Gradcu. Prejšnja leta je v začetku decembra vsak dan prekoračilo mejo na desetine naših avtomobilov in popotniki so se vračali vsi z novimi oblekami, plašči in z naloženimi avtomobili. Letos pa je padla ta frekvenca na eno petino v primeri z lanskim. To čutilo sveda najbolj

† Rudarski glavar inž. Stergar

Včeraj kmalu po polnoči je umrl v Ljubljani rudarski glavar g. inž. Vinko Stergar. Pokojnik si je v svojem nad tridesetletnem delovanju pridobil obilo zaslug za razvoj naše rudarske industrije. Rodil se je 1870 v Leskovcu pri Krškem. Gimnazijo je študiral v Novem mestu. Pravo je dokončal v Gradcu. Montanistične nauke pa v Leobanu. Za inženjerja montanistike je diplomiral l. 1898 ter je bil eden prvih slovenskih rudarskih inženjerjev. Kot akademik se je živahno udeleževal v društvenem življenju. Služboval je najprej v Idriji, nato pa je vstopil v Celju v rudarsko upravno službo. L. 1918. je prevzel načelstvo novo ustanovljenega rudarskega glavarstva v Ljubljani. Pozneje je bil imenovan za dvornega svetnika. Kot rudarski glavar se je moral boriti pri prehodu v nove čase z velikimi težavami, ki pa jih je moško premagal, kar je bilo naši rudarski industriji v veliko korist. Obilo zaslug pa si je še posebno pridobil kot večletni predsednik komisije za izdelavo pravilnika bratovskih skladnic. Že l. 1910. je ustanovil v Ljubljani Društvo slovenskih inženjerjev. l. 1918. pa je pomagal osnovati Združenje jugoslov. inženjerjev in arhitektov. Odlično je sodeloval tudi pri snovanju ljubljanske tehnične fakultete, zlasti montanističnega oddelka. Za svoje zasluge je bil odlikovan z redom sv. Save III. in V. razreda. Pokojnik je po tridesetletnem službovanju lani stopil v zaslužni pokoj, ki ga je pa le malo časa užival. Pogreb odličnega pokojnika bo v nedeljo ob 4 popoldne iz hiše žalosti v Gradišču 8a. Pokojniku ohranimo časten spomin! Naj mu sveti večna luč! Žalostnim svojcem naše globoko sožalje.

Koledar

Sobota, 15. decembra: Kristina, dekla; Valerijan.

Osebnosti

— Imenovanje na železnici. Z ukazom od 6. t. m. je imenovan pri direkciji državnih železnic v Ljubljani v 3. skupini 2. stopnje za načelnika v gradbenem oddelku ing. Vladimir Zakič, dosednji svetnik 4. skupine 2. stopnje istega oddelka iste direkcije.

— Imenovanja v finančni službi. Z odlokom predsednika ministrskega sveta od 8. t. m. sta dodeljena v službo pri mestni kontroli pri finančni direkciji v Nišu g. Avgust Špeletič, uradniški pripravnik Glavne kontrole, dosedaj v službi pri mestni kontroli finančne direkcije v Ljubljani, in v službo pri mestni kontroli finančne direkcije v Ljubljani g. Franc Preka, uradniški pripravnik Glavne kontrole, v službi pri ljubljanski kontroli.

— Imenovani so za garnizionarja mariborske garnizijske uprave pih. podpolkovnik Marko Nikolič; za inž. poročnika zrakoplovno-tehnične stroke uradniški pripravnik Anton Skulj in za veterinarskega poročnika diplomirani veterinar in voj. drž. gojence Franc Karlin in za uradnika IX. pol. skup. Lavoslav Standaber, na službi v štabu zrakoplovnega poveljstva vojske.

— Odlikovan je z zlato kolajno za vestno vršenje službe orožniški narednik-vodnik I. razreda Josip Černi.

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelji klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljšo uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih.

Zemunski most izročen prometu

Zemunski most so naposled izročili prometu. Sicer bo svečanost oficijelne otvoritve šele v nedeljo, vendar je sedaj drve čezenj avtomobil vseh vrst in hodijo peši. Preteklo nedeljo je bil končan poskus obremenitve mostu, ki je izpadel povsem zadovoljivo. Pri vsem pa je ostalo nerešeno eno vprašanje. Na mostu so položene tramvajске tirnice, ni pa napeljan električni vod nad tirnicami in belgrajska občina nima na razpolago tramvajskih voz za to novo progo, ki bi se gotovo dobro izplačala.

Žena s tremi nogami

Na kirurškem oddelku banovinske bolnišnice v Banji Luki je bila te dni izvedena zanimiva operacija. Pred kratkim je prišla v bolnišnico neka kmetica iz okolice in zaprosila, naj ji operirajo »zdravniki veliko izraslino, ki ji je zrasla iz levega stegna. Kmetica je pripovedovala, da je imela na stegnu najprej majhno bradavico, ki pa ji je hitro rastle naprej in ji slednjič silno otežkočala hojo. Izraslina je dobila skoraj obliko tretje noge, da je bila na koncu debelejša kakor zgoraj. Zrasla je prav do tal. Zdravniki so jo operirali. Operacija se je posrečila in kmetica je že zapustila bolnišnico — z dvema nogama.

graški trgovci, ki so že začeli akcijo, da Avstrija svojo zaporo ukine. Trgovski krogi namreč računajo, da bo preklic avstrijske zapore sledil tudi preklic jugoslovanske in da bo vzpostavljen zopet prejšnji promet. Na svoje ponovne intervencije je združenje graških trgovcev dobilo od dunajske vlade zagotovilo, da se bo sedaj veljavna določba, da smejo nakupovati življenjske potrebščine v Jugoslaviji oni, ki imajo pod 2000 šilingov letnih dohodkov, spremenila v toliko, da bodo smeli kupovati življenjske potrebščine v naši državi oni, ki imajo pod 3000 šilingov letnih dohodkov.

Dejstvo, da je graški »Sicherheitskomisär« ukinil že takoj po omenjeni naši reakciji določbo, da mora vsak, ki želi v Jugoslavijo, dobiti prej tako zvani »Wohlvorhaltungszug« (neke vrste politično-uravnavno spritevalo) in sedaj že verzija, da se bodo pogoji za dopustnost nakupovanja življenjskih potrebščin v naši obmejni coni omilili, dokazuje, da je avstrijska vlada uvidela neumestnost zaviranja malega obmejnega prometa in da želi zopet vzpostaviti prejšnje razmerje.

Razumljivo je — in tudi o tem je »Slovenec« že pisal — da trpijo tudi naši obmejni kraji zaradi obmejne zapore obšutno škodo. Gori opisani ukrepi pa kažejo, da trpi isto, če ne večjo škodo tudi avstrijska stran. Bilo bi zato v interesu tako Avstrije kakor naše države, da se obmejne zapore z obeh strani čimprej ukinejo in da se uvede zopet prejšnje trgovanje v obmejnem pasu. To je želja obmejne prebivalstva.

Ostale vesti

— Belgrajska »Politika« od 14. t. m. citira naš članek od 8. t. m. o jubileju skupljanskega škofa dr. Gnidova ter navaja naše podatke o stanju katoliške cerkve v Južni Srbiji.

— Zimska markacija skozi Jelovec na Ratitovec. Radovljiška podružnica SPD je na novo markirala zimsko pot iz postaje Soteska na Rotarico, ter od tu na Pečano. S tem je izpeljala najbližja varijanta za obisk Ratitovec pozimi. S postaje Soteske spelje tovar vzpenjača do vrha vzpenjače, do koder je vedno pregrajena pot. S ceste do vrha vzpenjače je 45 minut hoda, od tu po lepi vozni poti 1 uro na Rotarico, koder so na predhodno obvestilo Šumski upravi v Bohinjski Bistrici na razpolago udobna prenočišča. Z Rotarice do Pečane je dve uri komodne hoje po krasnih Jelovskih gozdovih. S Pečane se doseže vrh Ratitovec v 20 minutah. Ratitovec s planinami Pečano in Klomom ima smučke terene, ki se prištevajo med najidealnejše v naših planinah. Sestop čez planino Krom v Dražgoše in Česnice ali iz Dražgoš v Kropo; z Ratitovec v Sorico ali pa v Bohinjsko Bistrico, povsod v lepem in položnem smuku. — SPD podr. Radovljica.

— V pisemskem zračnem prometu z Južno Ameriko so pristojbine relativno visoke in kot enota za takširanje velja že teža od 5 gramov. Ker pa tehta po večini vsak pisemski ovitek s papirjem več ko 5 gramov ali celo nad 10 gramov, je društvo za zračni promet »Air France« izdalo posebne kuverte in poseben papir, tako da bo navadno pismo tehtalo manj ko 5 gramov. Papir bo dvojni, za pisanje z roko in za pisanje na stroj. Takšen ovitek s papirjem vred bo veljal 1 dinar. Prodaja se bo začela s 1. januarjem 1935, in sicer pri poštah Ljubljana 1, Maribor 1 in Celje.

— Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklili mandljah, živčnih bolečinah, trganju v udihi, stori dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Še o meteorju. Prejeli smo od dveh ljubljanskih gospodičen: Meteor smo videli v soboto zvečer pred sedmo uro, ko sva se vratali z Velike planine na Malo planino nad Kamnikom. Nenadoma se je za nama silno močno posvetilo, da sva videli po celi planini in ko sva se ozrli, sva zagledali na nebu dolgo krivo črto (svetlo), s katere so padale »iskre«. Misliła sva, da je raketa in čakali sva, da sprožijo morda še drugo, ker je bila tako lepa. Pohvaliti pa se morava z dobrimi živci, ker se nisva preplašili, saj je bilo svetlo in se je zdelo, kot bi se odprlo nebo. M. M.

— Zgradarina. Hišni posestniki in upravitelji hiš, ki še niso vložili prijave dohodkov od zgradb za leto 1934 tekmo meseca novembra t. l. se opozarjajo, da jih vložijo vsaj do 15. decembra 1934 ter obenem v prijavi sami opravičijo zamudo in se s tem izognejo neprilicam čl. 137. zakona o neposrednih davkih. Vse potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Pola stane 1 Din. Imenovana knjigarna ima v zalogi tudi druge davčne tiskovine, tako za uslužbenski, družabni, samski davek, za pridobitno, rentno itd.

— Prepovedan tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posle je prepovedano uvajati v našo državo in razširjati v njej knjigo Rudolfa Strasa »Der Weltkrieg«, ki je izšla v Berlinu.

— Smučarje opozarjamo na izlet v Mallnitz, ki ga priredi Avstrijski turistični biro v Belgradu. Odhod iz Ljubljane 7. januarja ob 10. Vožnja in vsa oskrba za 14 dni 1930 Din, za 8 dni 934 Din. Prijave Putnik, Ljubljana.

— Nesreča pri napravljanju lesa. Iz Travnika v Loškem potoku je reševalni avto prepeljal v ljubljansko bolnišnico 24 letnega delavca Alojzija Mikliča, zaposlenega pri svojem bratu. Miklič je delal pri napravljanju lesa, pri tem pa ga je en hlopot butnil s tako silo v desno nogo, da mu jo je zlomil pod koleno.

Nazarje

Smrt v samostanu. Na dan pred praznikom Brezmadežne je po dolgi in mučni bolezni zatisnil svoje oči br. Egidij Mernik, samostanski kuhar. Bil je star 58 let ter doma iz Svetinji pri Ljutomeru. Bil je blaga, plemenita duša, delaven kot mravlja. Pokopali so ga v nedeljo. Cerkevni pevski zbor mu je pred samostanom in pred odprtimi izseljenjskimi proslava. Tukajšnje gasilsko društvo je privedlo preteklo nedeljo izseljenjsko proslavo. Na sporedu so bile deklaracije o izseljenih, petje cerkvenega pevskega zbora ter Zakrajskova izseljenjska igra »Za srečo v nesrečo«. Proslava je zelo lepo uspela.

Sivolasi Miklavž je obiskal na praznik Brezmadežne mlado in staro iz Nazarij ter bogato obdaroval nad 150 otrok, pa tudi odraslih ni pozabil. Šolski otroci so pod vodstvom p. Konstantina vprizorili ljubko igrico »Sv. Miklavž« (p. Krizostom).

— Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščenju na koži, tvorih uravnava »Franz-Josef« vodo izborna toli važno delovanje črevesa.

Celje

Kje bomo prisegli

Jutri, dne 16. decembra t. l., se bo vršila svečana zaprisega vseh vojaških obveznikov, rojenih v letih 1885. do 1914.

Te prisage se morajo udeležiti vsi, ki so odslužili svoj vojaški rok, t. j. rezervni podoficerji, kaplarji, redovi, hranilci in dijaki, nadalje tudi nesprejeti oficirji bivše a. o. armade brez ozira na starost.

Zbirališče je ob 8 zjutraj pred glavnimi vrati evangelijske cerkve. Tam se zbere vsi oni, ki se vodijo kot vojaško pristojni v Celje-mesto in pa oni, ki se vodijo kot vojaško pristojni v občine izven celjskega okraja.

V Celju bodo istega dne prisegli pripadniki občin Celje-okolica, Vel. Pirešica, Zalec, Petrovče, Sv. Jurij trg in okolica, Slivnica, Teharje, Dramlje, Griže, Gotovlje in Sv. Peter v Sav. dolini. Te občine bodo privedle svoje obveznike v Celje ob 8 ter se morajo v Celju bivačji pripadniki teh občin priključiti svojim občinam.

Pripadniki občin Sv. Pavel, Braslovce, Polzela in Vransko bodo prisegli na Taboru ter se naj radi tega ob istem času tam zbere. Pripadniki občin Dobrna, Voljnik trg in okolica ter Škofja vas bodo prisegli v Voljniku ter se naj ob istem času tam zberejo.

Vsi obvezniki so dolžni udeležiti se ta dan prisage, sicer bi jih zadela kazen. Izvzeti so samo oni, ki so težko bolni, ali iz opravičljivih vzrokov odsotni.

Prepovedano je vojaškim obveznikom točiti alkoholne pijače od 15. decembra t. l. od 12 popoldne pa do 16. decembra do 18.

Obvezniki se opozarjajo, da se morajo brezpogojno pokoravati odredbam policijskih oblasti.

— Iz srednješolske službe. G. Miroslav Modic, akademski slikar je nastavljen za profesorja risanja na celjski realni gimnaziji.

— Umrla je Kuper Zalka, 12 let, hči pismo-noše, Celje, Cesta na grad 14. N. v m. p.

— Naprava luči pri novem mostu na Dečkovi cesti. Svoječasnno se prebivalci, ki stanujejo na Dečkovi cesti, prosili okoliško občino, naj bi napravila pri novem mostu luč. Stroški bi bili malenkostni, ker je drog že itak postavljen. Pritrčiti bi bilo treba le svetilnik, priključiti tok in stvar bi bila gotova. Povdarjamo, da je na tem mestu razsvetljava nujno potrebna. Cesta je dovolj obljubljena in se spodobi, da se na takih mestih izvršijo najpotrebnejše naprave.

Trbovlje

Informativen sestanek glede ustanovitve društva »Rejec malih živali« se vrši v nedeljo, 16. dec. ob pol 16 v gostilni Počivovšek.

Ptuj

Iz sodne dvorane. Dne 12. t. m. so se zagovarjali pred ptujskim okrajnim sodiščem trije ponočnjaki in razgrajaci iz Leskovca, ker so ponočili od 17. na 18. novembra t. l. položili čez glavno cesto v Leskovcu, ki vodi iz Ptuja v Rogatec, 6 m dolg in 30 cm debel hlopot. Omenjeni hlopot je bil čez cesto tako položen, da je bil prevoz z živino, avtomobilom in dvokolesi popolnoma nemogoč, in je pripisati le srečnemu naključju, da od polnoči do treh zjutraj navedenega dne ni privozil skozi Leskovec noben avtomobil. Okrog 3 je privozil Stefan Kos iz Podlehnik na dvovprežnim vozom in zavozil na hlopot. Zahvaliti se je voznikovi duhaprisotnosti, da je pravčasno ustavil in obvladal konje, sicer bi se zgodila nesreča. Orožniki, ki so vodili preiskavo, dolgo niso mogli priti na sled ponočnjakov, končno pa so jih vendarle dobili in jih izročili sodišču. Sodišče jih je obsodilo na njih junaški čin in sicer dva vsakega na mesec dni zapor, enega pa na 6 tednov zapor ter na povračilo kazensko-pravnih stroškov.

Glavni dobiček loterije »Poštni dom« je zadela srečka 3535, ki jo je kupil g. Gorican Martin iz Jurovcev pri Ptuj na tukajšnji pošti.

Jesenice

Zaprisega. Za vse v jeseniški občini bivačje vojaške obveznike, rojene od leta 1884 do 1914, bo zaprisega jutri ob 10, in sicer na prostoru za železniško hišo pri kolodvoru na Jesenicah. Prav tako se morajo zgledati na Jesenicah vsi vojni obvezniki navedenih letnikov iz občin Koroška Bela in Gorje, kakor tudi vsi, ki so pristojni v občini izven radovljiškega okrajnega načelstva. Temu pozivu se je brezpogojno pokoravati, sicer sledi kazen. Da ne bo povpraševanja in nepotrebnih skrbi, bodi povodano vsem stalno kakor tudi začasnno nesposobnim, da tem ni treba priti k prisegi. Prav tako ni treba k prisegi onim izmed letnikov 1907 do 1914, ki so sposobni, kadrovskega roka pa še niso odslužili, ker bodo ti prisegli pri kadru. — Isti dan, to je jutri, se vrši prisega za občino Dornje v Molstrani ob 9; za občini Kranjska gora in Radece v Kranjski gori ob 10; za občini Bohinjska Bistrica in Srednja vas v Bohinjski Bistrici ob 10; za občine Breznica, Mošnje, Kropa, Bled, Radovljica, Lesce, Ribno in Ovišje bo prisega prav tako jutri ob 10. To omenjamo v evrho informacije raznim tovarniškim uslužbencem na Jesenicah, ki imajo svoje stalno bivališče v omenjenih občinah.

Povest »Luč z gor«, ki jo je v prevodu g. Jagodica priobčil lanski »Bogoljub«, je Jeseničan g. S. S. dramatičiral in »Aljaževci«, mlajši odev, so jo na praznik Brezmadežne vprizorili na odru Krekovega doma. Drama je tako ugajala, da jo bodo to nedeljo ponovili. Krstni predstavi je prisostvoval tudi prevajalec g. Jagodica, ki se je zelo pohvalno izrazil o prireditvi. — Prihodno ali zadnje adventno nedeljo pa bodo Jeseničani zopet doživeli presenečenje, ko bo pevsko in glasbeno društvo »Aljaž« priredilo Sattnerjev večer, na katerem se bo izvajala Sattnerjeva kantata »Jeffereva prisega«, na kar že danes opozarjamo.

Videm pri Krškem

Cerkev v novi obleki. Farna cerkev sv. Ruperta na Vidmu se je po prizadevanju neumorno delujočega gospoda dekana in kmeta svetnika Medveška na zunaj popolnoma spremenila. Slikarska dela je izvršil g. Walland iz Krškega, ključavničarska dela pa g. Vogler iz Leskovca. Že samo po sebi veličastna stavba nudi v svoji novi obleki edinstveno veličastno sliko.

Sola. Bolezenski dopust sta dobili učiteljci na tukajšnji osnovni šoli gd. Gomilškova in gd. Ravnikarjeva. Obeima želimo, da se kmalu vrmeta. Sola se pa veled nedostanka učnih moči zaenkrat vrši izmenoma.

Kat. slov. prosvetno društvo na Vidmu deluje živahno. Dramatski odev se pripravila na igro »Ribčeva hča«, ki jo namerava vprizoriti 6. jan. pevske odevke pa bo topot nastopil z novim, krepkim moškim zborom, ki ga vodi absolvent zagrebške glasbene akademije g. Kaplan iz Krškega.

Zavora na avtomobilu,

ki evili, je zelo neprijetna. Pa tudi Vaš kašelji ni prijeten

leite **Bronhi** bonbone

pa ne bote kašljali.

Kašelji lažji ali hujši

Bronhi uspešno preprečuje

PROIZVOD »UNION« ZAGREB

Novo mesto

Prekopani frančiškani. Poročali smo že, da je vodstvo franc. samostana dalo prekopati vse svoje duhovne sobrate in sicer 15 patrov in 6 bratov. Med prekopanimi so tudi nekatere pomembnejše osebnosti. Tako n. pr. Rafael Klemenčič, stric posestnika na Marofu g. Klemenčiča, ki je bil izvrsten glasbenik, dalje p. Florentin Hrovat, slovenski pisatelj, znan po prevodih Pisov Kristofa Smida, p. Ladislav Hrovat, učenjak in profesor. Zlasti imenovani trije so bili stari Novomeščanom dobro znani in priljubljeni. Nahajamo pa še nekatere druge mlajšega datuma, kakor p. Viljema Vindišarja, p. Inocenca Koprivnika, p. Gotharda Podgorška, p. Solana Cimermana, ki so bili učitelji marsikateremu Novomeščanu. In kdo se ne spominja dobrega stareka, samostanskega vratarja fr. Elije, ki je šestokrat delil kruha revnim učencem? Ali bi ne bilo prav, da bi se teh tihih, dobrih in zaslužnih mož, ki so storiili toliko dobrega Novomeščanom, spomnili in jim postavili na pokopališču vsaj skromen spomenik.

Propagandne večere smučarske gimnazije za gospode prireja SK Elan. Prvi tak večer je bil v ponedeljek 10. t. m. v telovadnici prof. M. Dobovška. Obiskovalcev je bilo okrog 90. Vršila pa se bosta še dva taka večera in sicer dne 15. in 22. t. m. istotam.

NARODNO GLEDALIŠČE
V LJUBLJANI

DRAMA — Začetek ob 20

Sobota, 15. decembra: *Matilek se ženi*. Premijera. U. Nedelja, 16. decembra ob 15: *Orlić*. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol. — Ob 20: *Waterloo*. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

OPERA — Začetek ob 20

Sobota, 15. decembra: *Sveti Anton*, vseh zaljubljenih. Premijera. Cene od 24 Din navzdol. Izven. Nedelja, 16. decembra ob 15: *Ob bajki do bajke*. Balet. Znižane cene od 24 Din navzdol. — Ob 20: *Rigoletto*. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 15. decembra ob 20: *Zaljubljeni ostali*. Red A. Nedelja, 16. decembra ob 20: *Carjevič*. Red D.

Naznanila

Ljubljana

1. Zborovanje brezposelnih sklicuje društvo »Delo in ekstenza«, pripravljali odbor za poverništvo Wle. Glince in Rožna dolina neob 19.30 v prostorih goštinice Koučev v Rožni dolini. Vsi, ki ste zainteresirani in ki se brigate za to socialno plat, pridite!

1. Kmetiči seminar priredi neob 18 v predavalnici minarološkega inštituta (učištor) v okrilju Prirodoslovnega društva v Ljubljani predavanje. Govoril bo predsednik društva g. univ. prof. dr. M. Samec o temi: *Vzroki razlik med posameznimi rastlinskimi škrobi*. Vabljeni vsi člani in prijatelji društva, kakor tudi vsi, ki se zanimajo.

1. Vse narodno žentvo brez razlike stanu je vabljeno, da se udeležijo sestanka za ustanovitev sekcije »Jugoslovanske matli«. Sestanek bo v ponedeljek, 17. decembra ob 11.30 v dvorani mestnega poglavarstva. — Franja Tavcarjeva.

1. Narodne Narodne odbrane! Po nalogo osrednjega odbora Narodne odbrane v Belgradu bo jutri ob 11.30 v avli klasične gimnazije poleg Narodnega doma svečane zaprisege celokupnega članstva ljubljanskih organizacij NO. Položitve prisage je obvezna za vsakega člana NO. Neupravičena odsotnost tvori razlog izključitve. Za upravičene zamudnike bo naknadna zaprisega v nedeljo, 23. decembra ob 11 v prostorih občinskega odbora NO, Selenburgova ulica 3. I. Cuvajmo Jugoslavijo! — Obšlastni odbor NO v Ljubljani.

1. Kino *Kodeljevo* bo predvajal drevi ob 20 dva zanimiva filma: *Dvorce na jugu* (Lilana Haid, Viktor de Kowa, Karl Kemp) in *Križarska Evropa*.

1. Nočno službo imajo tekmarje mr. Lenetec, Res lieva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr Komotar, VIš.

Drugi kraji

Novo mesto. Jalenovo »Srenjo«, dramo v štirih de janjih, bo vprizorila Katoliška akcija za fante v nede ljo, 16. decembra ob 20 v Prosvetnem domu.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sobota, 15. decembra: 12.15 Zvoki iz Ukrajine 12.30 Poročilo 13.00 Narodno obrambni dan 13.15 Čas Orkester Mark Weber (plošče) 18.00 Iz čeških oper (plošče) 18.15 Aktualnosti (Ljudjevi Mrzel) 18.30 Francoska glasba na ploščah 18.50 Francosčina (prof. Prezelj) 19.30 Plošče 19.30 Nacionalna ura: Jadranka Strana (prenos iz Belgrada) 20.00 Znanji politični pregled (dr. Jug) 20.20 Juhliti list, program za nedeljo 20.30 Vokalni koncert ge. Mile Kogojčeve 21.00 Radijski orkester, vmes: Čas in poročila.

Drugi programi:

SOBOTA, 15. decembra: Belgrad: 19.10 Plošče 20.00 Radijski orkester 20.30 Prenos iz gledališča — Zagreb: 20.30 Vokalni koncert 21.00 Narodne pesmi 21.30 Vokalni koncert — Dunaj: 16.40 Radijski orkester 19.05 Pester koncert 20.30 Pesmi in arije 21.00 Radijski potpourri: Okoli sveta 21.00 Baraka glasba 24.00 Kvarlet — Budimpešta: 19.45 Madjarske pesmi in elganske glasba 21.00 Dve enodeljani 22.40 Plesna glasba — Milan-Triest: 17.10 Plesna glasba 20.45 Slovo od mladosti, opereta, Plet — Rim-Bari: 17.10 Lahka glasba 20.45 Prijatelj Frie, opera, Mascagni — Prag: 18.05 Cembalo 19.25 Godba na pihala 20.35 Postra ura 21.05 Opereta 22.15 Plesna glasba — Bratislava: 17.35 Španske in argentinske pesmi 20.35 Zbavniki koncert — Varšava: 19.00 Vokalni koncert 20.00 Lahka in klavirska glasba 21.00 Orkestralni in vokalni koncert 22.15 Plesna glasba — Berlin: 19.00 Vokalna glasba 20.10 Fatimica, opereta, Suppe — Königsberg: 19.30 Vokalni koncert 21.10 Pester večer — Hamburg: 20.10 Berlin — Bratislava: 20.10 Vesel večer — Lipsko: 18.25 Vesel večer 20.10 Berlin — Köln: 19.00 Svara domaća glasba 19.30 Sarske narodne pesmi 20.15 Vesel večer — Frankfurt: 18.50 Vokalni večer 20.15 Köln — Stuttgart: 18.30 Vokalni večer — Monako: 19.00 Igra iz kmetičkih vojn 20.10 Vesel večer — Zürich: 20.00 Simfonični koncert 21.10 Plesna glasba — Strassburg: 18.00 Koncert iz Parisa 21.30 Tonfilm, opereta, Chandal 22.30 Pester

Kaj priča o siromakih in revežih

„Srebrna dežela“ – Argentina

V novembarski številki glasila argentinskih Slovencev »Duhovno življenje« be-remo v »Argentinskem filmu« to-le zanimivo pripovedovanje o ondotnih siromakih:

Brezposelnost je do vrhunca iznajdljiva. Evo vam, kaj so mi pravili delavci neke tovarne za mesne izdelke v Avellanedi. Mlad Litvaneec, okrog 28 let star, je prišel pred 8 leti v Argentino. Delal je kot zidar. Pred letom mu je dela zmanjkalo. Vse tavanje od enega stavbenega mojstra do drugega je bilo zastoj. Po enoletni brezdelnosti izve, da v neki tovarni za mesne izdelke iščejo žensko osebo. Raje nameščajo ženske ko moške, ker jim je treba manj plačati. To bi značilo za njega mezdo 2 pesa 50 cts. na dan. Preobleče se v žensko in brez težave je bil sprejet. Njegove sodelavke niso slutile, da se pod ženskim krilom skriva dobrodušen Litvaneec. In tudi izdale ga niso ženske, marveč njegovi zavistni moški tovariši. Seveda je bil odpuščen, vendar ga vsaj pred sodišče ni nihče tiral.

Nihče ne more zanikati, da živimo v dobri nasprotstev. Vsega je preveč in vsega je premalo na svetu. Se žge žito, se uničuje pre-mog, se meče v morje kava, se pokončava grozdje; milijoni človeških bitij pa nimajo kave, da bi jo pili, ni premoga, da bi se greti, ni čaše vina za okrepčilo.

Mnogi siromaki vsega sveta — in teh je ogromna večina — so se odrekli vsemu razkošju, ki ga morejo pogrešiti, družinskim in prijateljskim spominkom in večkrat tudi pohištvu. Brezdelje in pomanjkanje dela ljudi čuda iznajdljive: v slučaju nuje potrebe prodajo volno iz postelje. Ta pretresljiva beda je rodila celo vrsto človeka nedostojnih novih obrti. Okrog trgov za živila pod milim nebom, so se zadnje čase začeli smukati arabski prodajalci volne. Bognie, slaba kupčija, ali od nečesa je treba živeti. Skromni arabski nakupovalci volne prehodijo vse proletarske okraje, nakupavajoč rabljeno volno. Kakšno presenečenje je morala biti prikazen prvega arabskega prekupovalca, ki hoče revnim proletarjem olajšati posteljo kar za par kg? Teško, pretežno je prodal rabljeno volno iz postelje. Ali sila kola lomi. Dela ni, creba jesti danes, jutri, pojutrašnjem, treba dati kruha otrokom, treba kupiti oglja za kurjavo. Spali bodo že kako. Siromaki so utrjeni.

In skromni Arabec, dan za dnem v potu svojega obraza vlačil pezo volne na »Feria franca« te kriči v svoji smešni spanščini: »Cumbra lana usada, sañra! Buen precio y bone la culchó como nueva! — Kupite rabljeno volno, gospa! Nizka cena in žimnica bo kakor nova!»

Patrona mesta Avellanede — ki ga loči od Buenos Airesa samo reka Riachuelo — je Marija Vnebovzeta. Na njen predpraznik, dne 14. avgusta sem videl v imenovanem četrtmilijonskem mestu tole sliko: mestna občina je v počaščenje mestne patronke pred občinsko hišo razdelila 40.000 kg živil.

Prišlo je okrog 4000 oseb, tako da je prišlo na vsako osebo 10 kg živil. Razdelitev je bila tako sijajno organizirana, da se ni dogodila prav noben incident. Že teden pred tem so razdelili po župnih uradih, šolah, dobredelnih društvih, požarnih brambah, rešilni armadi 4000 listkov. Neskončne vrste žena in otrok so vstopale v mestno barako, kjer so jim na dolgih mizah gospe dobredelnih društev delile vsakemu po 2 kg mesa, 1 kg sladkorja, 1 kg yerbe, 1 kg testenin, 1 kg masti, 2 kg krompirja, 1 kg fižola, 1 kg moke ter po 1 volneno jopico za otroke. Nato so popoldne razdeljevali še mlo, olje, žveplenke, skledce, čaše, krožnike, sveče, ki so jih darovali trgovci in tovarnarji mesta Avellanede, kar je bilo gotovo prav čedno, vredno vse hvale, odobravanja, posnemanja in zahvale. V marsikaterem očesu sem opazil solzo hvaležnosti. Ali, praznik Marije Vnebovzete je samo enkrat na leto! Ako so

obdarovanci res potrebni, kdo pa se jih spominja druge dni? In da so pomoči potrebni, jim je treba pogledati samo v obraz in v oči.

Po vladni statistiki imamo v Argentini par sto tisoč brezposelnih, par stotisoč ljudi, ki si tudi pri najboljši volji ne morejo zaslužiti svojih življenjskih potrebščin s poštenim delom. Zato se mi je zdela tako izredno važna in dalekosežna razprava v argentinskem parlamentu, kako pomagati tem bednim ljudem, ki vsaj v veliki meri niso ničesar zakrivali. Toda, kljub bobnečemu govorjenju se je omejila vladna pomoč doslej komaj na par tisoč brezposelnih. Ljudje smo res trdi, neusmiljeni in neverjetno samoljubni. Samo tisti bič vidimo, ki ga na svojem hrbtu čutimo. Dostikrat še verni tako, da bi nam morale vedno doneti v uho Jezusove besede: Bodite usmiljeni, da boste dosegli usmiljenje. Kaj šele neverni.

Medtem ko se mi veselimo in se za tako nadlogo nič ne zmenimo, pa se mi zdi, da je človeška beda, posebno brezposelnost, za katero smo tako gluhi, kakor mogočen režiser, ki nam pripravlja strahotno žaloigro. Smrt posameznikov, tako strašno se množeča blaznost, degeneracija nedolžnih otrok, bolezni, zvečana umrljivost, to niso še najhujši prizori iz žaloigre, ki nam jo režira brezposelnost, krvavi režiser...

Kje bi bilo lažje pomoči brezposelnim, kakor v Argentini? Saj so vendar zakladi te neizmerno »Srebrne dežele« še neprecenjeni. Samo malo dobre in trdne volje je treba, pa se bodo spet razmajale one roke, ki danes

brezposelne počivajo, na stečaj se bodo spet odprla deželna vrata, geslo velikega argentinskega državnika bo šlo spet svojo pot naprej: gubernar es poblar — vladati se pravi deželo obljuditi! Saj je v Argentini dovolj dela in jela ne samo za nas, ampak še za mnoge, mnoge milijone ljudi.

Kateri moremo, smo dolžni pomagati ubogim brezposelnim! Niti to ni pošteno, gledati na druge, češ kadar bodo dali ti, ki imaš, potem bom prišel pa še jaz na vrsto. Saj vemo, da so tako trda nekatera človeška srca, da bi preje pomrli vsi brezposelni in potrebni, preden bi se omehčala. In vedimo, da deset centavov še ni vse, če hočemo pomagati potrebnemu. Dobra beseda je velikokrat več vredna, kakor dena, čeprav je jasno, da sama lepa beseda tudi nikogar ne nasiti. Tudi v razpravljanjem, govorjenjem je treba širiti smisel za pomoč brezposelnim.

Sam brezposelni — tudi Slovenci so med njimi, in bodo brali te moje besede! — ne obupaj! Zgodovine se malo spomni! Kakšne nesreče so že velikokrat zajele ljudi, jih teple in pokončavale. Mislite na čase lakote, bolezni, zlasti kužne, strahotne vojske, ki so trajale tudi po trideset let. Mislite na strahote zadnje svetovne morije. Kako malenkostna je končno v primeri z njimi vsa današnja kriza, posebno kriza v republiki Argentini! Na svetu vse mine! Tudi nesreča nam utegne služiti k pridru, da bomo morda manj lahkomišelniki, ko se časi izpremenijo. Za vsakim dežjem je doslej še posijalo solnce!

Od pastirčka do ministra

Začetek in konec velikega pustolovca

Pred nekaj tedni so poročali, da so v glavnem mestu Perzije, v Teheranu, perzijski nacionalisti ustrelili ministra perzijske vlade Schürgerja. Ker to ni perzijsko ime, ni nihče vedel, kdo je ta Schürger. Toda madjarski listi so odkrili njegovo skrivnost. Poročajo namreč, da je ta Schürger nekdanji pastirček iz ogrske vasice Tiszaujlok ob Tisi. Pisal se je Emerik Schürger. Kot otrok je pasel krave, pozneje je moral v šolo. Pa ne kot pastir ne kot učenec ni bil nič prida, ker je vedno sanjari o čudovitih deželah. Okrog leta 1900 je fant izginil iz doma. Nihče ni vedel, kam ga je neslo hrepenenje po tujini.

Dečko pa je srečno prišel v Budimpešto ter je hotel na enak način priti v Pariz, da bi šel v francosko tujko legijo. Med legionarji v Afriki je želel doživeti čudovite stvari, o katerih je sanjal. Ker pa ni imel denarja za Pariz, ga je neki agent lyonske tovarne za svilo spravil v velik kovčeg ter ga kot brzovožno blago poslal v Francijo. Tu se mu je posrečilo priti v tujko legijo.

Kmalu pa je spoznal, da je življenje mnogo bolj resno ko njegove sanje. Spoznal se je z domačini v Afriki in skoval zaroto proti Francozom. Ti pa so bili seveda po svojih vohunih obveščeni, kaj namerava mladi Schürger. Prijeli so ga in zaprli. Ustreljen bi bil, ko bi ga ne bili v zadnji uri rešili iz ječe domačini ter mu pripomogli k begu. Schürger se je srečno vrnil domov — seveda bos in ves razcapan. Sedaj je imel dosti tujine. Ni ga več mikalo. Lotil se je učenja.

Prišla pa je svetovna vojna. Schürger je moral na fronto. Tu se je zelo odlikoval in postal celo nadporočnik. Po vojni pa ga ni več strpelo doma. Z znanim pustolovcem Trebičem-Lincolnom, ki je tudi bil doma na Ogrskem, se je klatil po svetu. Nekaj časa nihče ni ničesar vedel o njem. Leta 1922 pa se je razvedelo, da Schürger, ki je seveda ogrski jud, deluje kot voditelj neke judovske kolonije v Palestini. Toda tudi od tukaj je moral bežati, ker so mu arabski sosede zaradi šejkove hčere prisegli krvavo maščevanje. Kaj se je zgodilo z njim za tem, se ne ve.

Znano je le, da je čez nekaj let nato bil upravitelj plantaž bogatega veleposestnika v Braziliji. Tu je določal cene kavi. Toda prišla je kriza, s katero Schürger ni računal. Vse je propadlo in mož je moral po svetu. Končno je moral iskati kruha v Cannesu na francoski revijeri kot vratar nekega

hotela. Ker je dobro znal jezike in se znal vesti kot visoko izobražen mož, se je seznanil z nekim perzijskim diplomatom, kateri je bival na oddihu v tem hotelu. Ta ga je vzel s seboj v Perzijo. Čez nekaj let je sposoben mož postal namestnik uporne perzijske province in tam napravil red in mir. Zato ga je čez imenoval za ministra.

In kot perzijski minister je padel sedaj pod krogami perzijskih nacionalistov.

Pokora za bogokletstvo

Neki radikalni poslanec v čilskem parlamentu je pred kratkim imel govor, v katerem je zelo bogoskrunsko in bogokletno govoril o Kristusu. To je katoliško javnost tako razburilo, da je nadškof v Santiago de Chile pozval katoličane, naj javno zadoste za bogokletstva, izrečena v parlamentu. Temu pozivu se je odzvala vsa država Chile ter tri dni v javnih priprošnjah, manifestacijah in procesijah ter s pokoro delala zadostenje za izrečeno bogokletstvo.

Preveč moderen je ta-le nebotičnik! To je nova palača velikega angleškega lista »Daily Express«. Ima ogromna okna, stene pa iz črnega stekla.

Najvišje odlikovanje

Sovjeti so umorjenemu Kirovu izkazali najvišje priznanje, katerega je doslej bil deležen samo Ljening. Njegovi možgani so izročeni antropometričnemu inštitutu, ki bo ugotovil njihove posebne vrline. V ta namen prof. Focht raziskuje vse citarhitektonske posebnosti možganske skorje, število in globino vijug in brazd posameznih delov na njihovi površini. Zelo dragi aparati pripravljajo za drobnogled več tisoč rezin možganske skorje. Fotografski posnetki bodo sestavili poseben »atlant« za podlago nadaljnjemu popisovanju vseh osebnih možganskih lastnosti umorjenega Kirova.

Stoletnica ustanovitve vseučilišča so praznovali te dni v belgijskem Bruslju.

Belgijski generali so se sestali na važno posvetovanje v Moskvi.

Smrt v vodnjaku

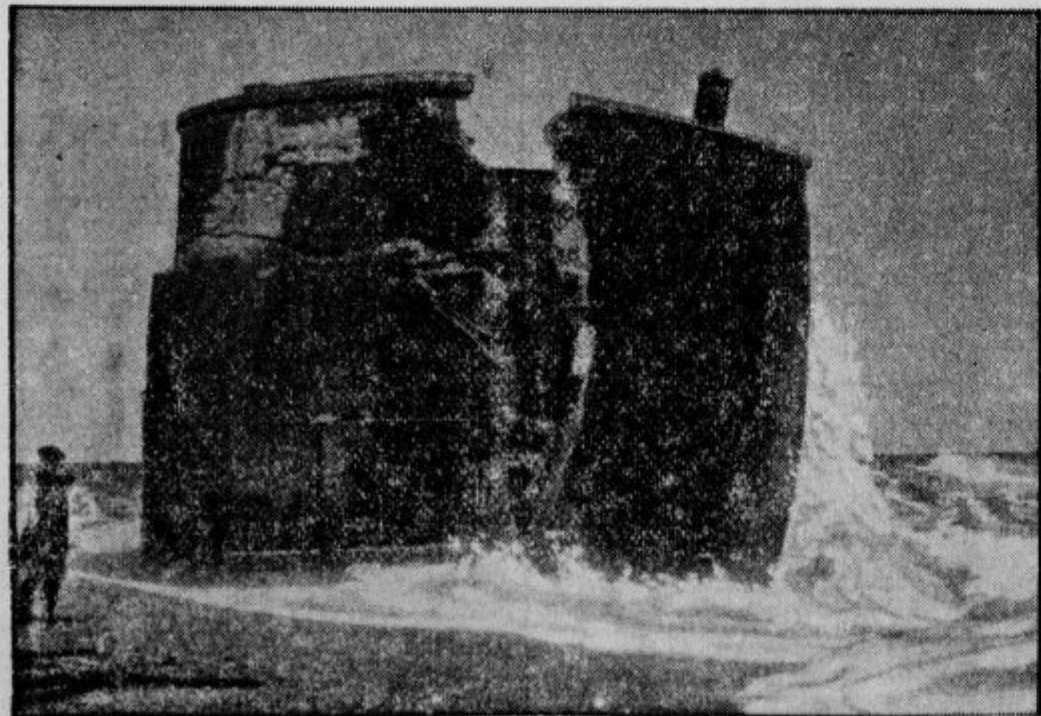
V irski vasi Greystones se je zgodila huda nesreča. Mlad klepar se je spustil 16 metrov globoko v vodnjak, da bi tam nekaj popravil. Tedaj pa se je podrla stena vodnjaka in pod seboj pokopala nesrečnega kleparja. Takoj so ga začeli odkopavati, vendar so se plasti sproti zasipale. Tako so ga dobili šele čez 60 ur. Tedaj pa je revež bil že mrtev.

Med reševanjem so potisnili do njega cevi, po katerih so mu dovajali zrak in so z njim govorili. Zgoraj vidimo reševalce, kako kopljejo. Spodaj pa ponesrečenčev oče po cevi govori s sinom in mu daje pogum.

Stopetdeset ljudi zaprtih v zakladnici

Preteklo nedeljo se je v cerkvi sv. Vida v Prazi to-le zgodilo: Skupina čeških izletnikov je priredila izlet v Prago in so si ogledali tudi dvor ter cerkev sv. Vida. Bilo je 150 ljudi, med njimi tudi otroci in ženske. Ogledat so si šli tudi slovečo zakladnico, katera je spravljena v posebnih obokanih in zavarovanih prostorih. Klet je velika ter jo zapirajo pol metra debela jeklena vrata.

Ko so se obiskovalci mudili v zakladnici, je nekdo od zunaj zaloputnil težka vrata ter s tem zaprl obiskovalce. Teh se je polastil velik strah, ker se vrata odpirajo samo od zunaj, ključ od vrat pa je vratar imel s seboj, ko je v zakladnici razkazoval zaklade. Vratarju se je končno posrečilo, da je skozi ozko linico porinil ključ ven ter ga izročil tovarišu, ki je prihitel pomagat. Toda ta ni znal odpreti vrat. Morala je priti na pomoč policija; šele mehanikom tovarne tresorjev se je posrečilo vrata odpreti in rešiti zaprte izletnike.

Stražni stolp zoper Napoleona. Na južni angleški obali pri Langney Point so ob času Napoleonovih vojn Angleži zgradili ta-le stolp, s katerega so stražili noč in dan pazile, ali ne bo nekega dne Napoleon napadel Anglijo. Sedaj pa so valovi izpodkopali stolpu temelj in stolp je počil. Prvi vihar ga bo razdejel.

»Moj Bog, pa sem mislil, da sem drevo žagal.«

Gospodarstvo

Izvoz jabolk v Nemčijo

Vloga Privilegirane izvozne družbe

Slovenec je stalno opozarjal na važnost izvoza jabolk v Nemčijo ter je stalno tudi sledil poteku letošnje izvozne kampanje, ki je prinesla toliko razočaranj in škode našemu izvozu. Privilegirana izvozna družba se je čutila prizadeto ter je odgovarjala v dolgih člankih, podčrtavajuč nerentabilnost izvoza v zadnjem času. Na plenarni seji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je poročal g. Milko Senčar o izvozu sadja v Nemčijo ter pri tem navedel te konkretne podatke:

Z ozirom na veliki pomen sadne trgovine v naši banovini posebno v severnih krajih je treba posvečati izvozu sadja stalno veliko pozornost. Poleg tega pa nam primerjava cen v inozemstvu in pri nas doma kaže, da bo treba našo izvozno trgovino s sadjem drugače organizirati in ji pomagati do bolj uspešne veljavne tudi z drugimi ukrepi kot n. pr. transportne in tarifne olajšave itd.

Radi poslovanja Prizada se je razvila časopisna polemika, po kateri kaže, da bi se mogli obvarovati mnogih razočaranj in materialnih izgub. Pri tem je šlo v resnici za milijonske vsote, saj igra pri tako važnem predmetu, kot je sadje, vsak dinar pri ceni veliko vlogo in bi pri malem povisku cen lahko zaslužil producent ogromne vsote, ki bi se poznale v vsem našem gospodarstvu.

Izvoz bi se bil letos začel že sredi julija, toda tega nismo izkoristili, ker smo rajše čakali in utrpeli škodo. Premijo je izvoznikom potrdil Prizad šele 10. avgusta in sicer 60 Din za zabojne pošiljke, 10 Din pa za rinfuza pošiljke. Toda vse to se je zgodilo šele pod pritiskom pa še neobvezno tako, da izvozniki niso mogli s tem sigurno računati. Seveda je združene sadnih trgovcev takoj zahtevalo, da se premije obvezno potrdijo, toda Prizad tega ni storil. Nekaj izvoznikov pa je vseeno poskušalo srečo in poslalo okoli 30 vagonov v Nemčijo. Pri vseh teh pošiljkah pa niso dobili niti za vozno, pri nekaterih vagonih, ne da niso dobili ničesar, temveč so morali doplačati še znatne vsote za križne vozne in carine.

Prigodno združjenje, katerega osnovanje je zahteval sam Prizad, je bilo primorano pozvati Prizad na odgovornost in se je tako pričela medsebojna borba za odškodnino, ki jo je povzročilo poslovanje Prizada. Prizad je nato sicer odklanjal vsako odgovornost, videlo se je pa, da se čuti krivga, ker je takoj obljubil povisati premije od 60 na 80 in od 10 na 25 Din za 1 met. stot jabolka. Nastala je korespondenca vsled odgovornosti za nastalo škodo. Končno se je za mirno poravnavo prve dni decembra odpeljala posebna deputacija. Priložnostnega združenja v Belgradu, kjer je uređila zadevo tako, da ima Prizad takoj izplačati članom tega združenja in pa članom združenja sadnih izvoznikov povisano premijo brez ozira na to, kdaj bo prispel po nemškem kliringu denar. Ob enem je bilo obljubljeno, da bo Prizad prispeval gotov znesek tudi za organizacijske stroške Priložnostnega združenja, kar se bo zgodilo naknadno. S tem je zadeva med Priložnostnim združenjem in Prizadom poravnana. (Op. uredn. Prizad pa bo najbrže še nadaljeval svojo časopisno kampanjo.)

Letos je znašal izvoz jabolk iz naše banovine v Nemčijo 42 vagonov, v Italijo 112, v Češkoslovaško 566, v Francijo 26 in na Švedsko 1 vagon, skupno 747 vagonov. Lani pa je znašal izvoz samo v Nemčijo 1632 vagonov, v CSR 785 vagonov in v Avstrijo 1764 vagonov.

V letošnji sezoni so se gibale cene jabolkom pri nas približno takole:

V začetku sezone, to je v drugi polovici julija in v prvi polovici avgusta so plačevali naši eksporterji in trgovci kmetom rana jabolka po 1.50 Din za kg, to pa vsled tega, ker je bilo izgleda v inozemstvu za uspešno prodajo. Ker pa Prizad ni pra-

vočasno uredil vseh formalnosti za izvoz sadja v Nemčijo, so nas prehiteli druge države s prvimi sadjem, medtem je pa dozorelo tudi nemško sadje, katero je letos izredno dobro obrodilo. Cene jabolk v Nemčiji so vsled tega padle tako, da je bil vsak izvoz v Nemčijo nemogoč. Češkoslovaški trgovci, ki so se pojavili pri nas, so ta položaj izrabili in cene jabolk so padle v sredi avgusta na Din 0.75.

Koncem septembra in v oktobru so se cene jabolkom nekoliko izboljšale, to je na 1 Din do 1.50 Din po kvaliteti, medtem ko je cena jabolkom v teku zadnjega meseca približno 1.50 do 2 Din, za prvovrstna sortirana jabolka pa od 2.20 Din do 2.50 Din.

Pripomnimo še, da nam je Prizad v drugi polovici novembra dodelil izvoz 75 vagonov jabolk za Nemčijo, katerega pa naši eksporterji ne bodo mogli izrabiti, akoravno bi cena konvenirala, to pa vsled tega, ker nemški kliring ne funkcionira, odnosno ker se mora čakati na denar 5 do 6 mesecev. Sicer pa se bo ostanki jabolk, v kolikor jih je še, po mnenju naših eksporterjev približno 40 do 60 vagonov, moral prodati v tuzemstvu, mogoče tudi nekaj v Italijo in Češkoslovaško.

Kakor je razvidno iz poteka letošnje sadne sezone pri nas, so tako eksporterji in trgovci, kakor producenti utrpeli ogromno škodo in to samo vsled nepravilne ureditve izvoznega razmerja s tujimi državami, vsled česar bodo morala naša pristojna mesta v Belgradu v bodoče vsekakor skrbeti, da se kaj sličnega nikdar več ne zgodi.

Prošnje posameznih izvoznikov so bile šele po poteku približno 3 tednov od dneva vložitve deloma ugodno rešene, deloma odbite seveda šele potem, ko si je Narodna banka predhodno preskrbela minuciozne informacije. Iz tega sledi, da so bile akontacije dovoljene na podlagi dobljenih informacij in bonitetne prošnje, ne pa na podlagi RM iznosov, ki so bili v kliringu prosilcu že plačani in v dobro knjizeni. Znan je slučaj, ko je bilo le 55% (po dnevnem kursu) vplačane dobroimetja izplačano kot predujem, kar dokazuje popolnoma samovoljno ravnanje. Izvozniki so mnenja, da bi se jih moralo preje opozoriti na nevarnost, da denarja tako dolgo ne bodo dobili, in marsikatera pošiljka bi bila izostala, zlasti radi tega, če bi bila Narodna banka takoj objavila ključ, po katerem namerava akontacije odnosno predujme izplačati.

Z ozirom na sedanje stanje kliranga je nujno potrebno, da se naš saldo čimprej zmanjša. Iz te dileme ni drugega izhoda, kot da se ustanovi kakšna druga ustanova, ki bo lahko akontirala, odnosno pospešila dosego izravnave v kliringu, da pridejo na ta način že vplačane marke do rednega izplačila.

Kliring z Nemčijo

V zvezi z vprašanjem izvoza sadja iz naše banovine je poročal g. Milko Senčar tudi o stanju kliranga z Nemčijo.

Razvoj naše trgovine z Nemčijo v maju in juniju je dokazal, da je bil nemški uvoz sprejemljiv in da je glede plačil držal besedo. V juliju in avgustu je naš izvoz v Nemčijo izredno oživel, ker so izvozniki računali na normalen razvoj plačil. Toda obračun jih je razočaral. Iznosi so bili sicer javljeni kot preje, toda izvozniki so mesto plačila dobili le avizo, da je iznos v markah prispel in da bo izplačan po vrstnem redu. Na intervencijo izvoznikov je Nar. banka pozvala posamezne izvoznike, naj vložijo prošnje za lombardni kredit do 80% dobroimetja vplačanih mark proti 6.5% obrestovanju in proti predložitvi solomonice. Toda Narodna banka te akontacije ni izplačala, kot bi bilo pričakovati.

Bra lani začela kupovati za svoj račun državne papirje na borzah in s tem začela regulirati kapitalni trg. Seveda je bilo vse premalo za intervencijo na kapitalnem trgu in je bilo nujno potrebno pritegniti nove kupce za državne obligacije. Poleg tega pa je bilo treba poskrbeti še za bodočnost, kajti država bo rabila še velika posojila in v ta namen rabi močan kapitalni trg.

Borza

Dne 14. decembra 1934.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Amsterdama, Berlina, Curiha, Londona in Prage. Narasli so Bruselj, Newyork in Pariz.

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen: notiral je 8.10 do 8.20, dočim je na zagrebški borzi popustil na 8.07—8.17. Grški boni so notirali v Zagrebu 29.02 do 29.72, v Belgradu pa 29.50 blago. Angleški funt se je uvrstil na zagrebški borzi na 227.62—229.22, dočim je v Belgradu notiral 5.55 blago. Budimpešta v Belgradu 8.75 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2315.40—2326.76, Berlin 1371.25—1382.05, Bruselj 800.24—804.18, Curih 1108.35—1113.85, London 168.92—170.52, Newyork 3395.78—3424.04, Pariz 225.77—226.89, Praga 142.95—143.81, Trst 291.85—294.25.

Promet na zagrebški borzi 31.631 Din.

Curih. Pariz 20.37, London 15.27, Newyork 309, Bruselj 72.15, Milan 26.375, Madrid 42.15, Amsterdam 208.925, Berlin 123.90, Dunaj 73.3 (57.25), Stockholm 78.75, Oslo 76.75, Kopenhagen 68.10, Praga 12.91, Varšava 58.30, Atene 2.92, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05, Buenos-Aires 0.765.

Vrednostni papirji

Tendenco je ostala v glavnem neizpremenjena in tudi tečaji se niso znatno izpremenili. Promet je bil srednji in je znašal na zagrebški borzi: vojna škoda 500 kom in 7% Bler. posojilo 2000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 50 delnic Priv. agrarne banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 70—71, agrarji 40—41, vojna škoda 335—337, begl. obv. 55 den., 8% Bler. pos. 63—65, 7% Bler. pos. 55—56, 7% pos. DHB 64—66.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 70.25—71, agrarji 41—42, 6% begl. obv. 56.40—56.75 (56.50), 12. 56.50—56.75 (56), vojna škoda 335.50—336.50 (335.50), 12. 337 bl., 8% Bler. pos. 63.75 bl., 7% Bler. pos. 54.75—55.50, 7% pos. DHB 64—65.50. — Delnice: Narodna banka 5000 bl., Priv. agr. banka 228.50—231, Osj. sladk. tov. 120—140, Impex 50 d., Trboveljska 103—108.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 69.50 den., agrarji 42.50 bl., vojna škoda 336—338 (337), 12. 336—338.50, 1. 337 den., 6% begl. obv. 55.25—56.25, 8% Bler. pos. 63 den., 7% Bler. pos. 55—55.50 (56.50), 7% pos. DHB 65 den. — Delnice: Narodna banka 4350—4500, Priv. agr. banka 228—230 (229, 232).

Sport

Ilirija: Svoboda (Maribor)

Prvenstvena nogom. tekma na Stadionu

V nedeljo se predstavi v prvenstveni tekmi z našo Ilirijo ljubljanskim nogometnim klubom simpatično moštvo mariborske Svobode. Zanimiv je ta gost, saj je preko vseh težkih ovir pogumno stopil med naša izbrana moštva, ko je spomladl vrgel iz konkurence ljubljansko Reko. Moštvo se zpa bori fair in gentlemenso, kot to pravim sportnikom tudi pristoja. Poleg tega pa imajo njegovi igralci prav solidno nogometno znanje, glavna odlika pa je njihova odlična kondicija. Ilirija mora zmagati in sicer z veliko razliko golov, če hoče osvojiti jesensko prvenstvo, saj ima CSK že 11 točk pod streho. Iliriji ga je v najboljšem primeru mogoče le ujeti, prehiteti pa samo z boljšo razliko golov.

V predtekmi nastopi novi prvak drugega razreda Sloga proti B-moštvu Ilirije.

Slovan: Grafika

V nedeljo popoldne se bosta na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno še enkrat spoprijela stara rivala Slovan in Grafika, a to pot v prijateljski tekmi. Kakor znano, se je zadnja prvenstvena tekma med omejenima kluboma končala neodločeno 2:2, kar kaže, da sta si moštvi precej enaki. Premoč enega ali drugega pa se bo lahko pokazala v tej prijateljski tekmi, kjer odpadejo vse ostrogi prvenstvenih borb. Obeta se nam torej lep in zanimiv nogomet. Tekma se prične ob 14.15. — Ob 13 zaigrata predtekmo rezervi obeh klubov. V primeru, da bi deževalo ali snežilo, tekmi odpadeta.

Razpis slalom tekme

Ki jo priredi Slalom klub 34 za svoje člane dne 6. januarja 1935 na Rakitni

Razpored starta je sledeč: Ob 9 za seniorje in juniorje, ob 10.30 za dame, ob 13.30 za mladino in starejše člane.

Prvi trije v vsaki skupini prejmejo priznanstvo, prvi pa naslov prvaka kluba v slalomu za sezono 1934-35. Tekma v slalomu se ocenjuje tudi za najboljšega tekmovalca v vseh smučarskih disciplinah. Tekmovalci se po pravilih JZSZ, in sicer v dveh tekih, toda k drugemu teku bo pripisanih samo tretjina najboljših iz prvega teka (najmanj tretje). Tekmovanje je za tekmovalce (ke) obvezno. Prijavnice se dobe v klubovem lokalu, kjer jih je treba izpolniti in potem oddati najkasneje do 31. decembra t. l. Naknadne prijave se ne bodo upoštevale. V slučaju neugodnih snežnih razmer se tekmovanje preloži na kasnejši termin.

Razsodišče tekmovalca tvorijo: ing. Mirko Lindter, predsednik tekmovalca; Tinta Lado, tehnični vodja; Vučnik Lado, starter; Grünfeld Polde, namestnik starterja; Čopak Slavko, zapisnikar; Grünfeld Franjo in Rutar Peter, časomerilca; Banovec Tone, sodnik na cilju; dr. Stava Kristian-Lunaček, dežurni zdravnik.

Odhod tekmovalcev dne 5. januarja 1935 ob 14 iz Ljubljane. Teh. referent: Tinta Lado, I. r.

★

Občni zbor SPD v Ljubljani. Glasom sklepa Direktije državnih železnic v Ljubljani z dne 14. XII. 1934 št. 28.629-I-34. je odobrena ugodnost vožnje za znano vožnjo ceno na državnih železnih delegatov za občni zbor SPD v Ljubljani, ki se vrši dne 14. in 16. t. m. Vsa delegat kupi na odhodni postaji cel voznih listek za vožnjo do Ljubljane ter izkaznice zelene barve za 5 Din. Ta zelena izkaznica mora biti potrjena od Orednjega odbora Slovenskega planinskega društva v Ljubljani, za povratek pa se kupi v Ljubljani samo polovični vozni listek.

Smučarski tečaj SPD. V letošnji zimski sezoni bo priredil SPD smučarske tečaje na Veliki Planini, Kravcen, Vrhu, pri Sv. Janezu in Zlatorogu ter v Kamniški Bistrici. Tečaji so predvideni za dobo 7 do 14 dni. SPD v Ljubljani proš gospode smučarje, osebno akademike s položenim izpitom pr. JZSZ, da prijavijo svoje sodelovanje ter stavijo morebitne predloge najdalje do 22. t. m. v pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4, palača Viktorija (vhod iz pasaje).

STARSEM!

Za rodbinske člane, ki so blede barve obraza, slabih živcev in brez teka, »Energina« za lačanje krvi živcev in teka Odraslim 3 likerske kozarčke na dan. Otrokom 3 male žličke na dan.

»Energina« se dobi v vseh lekarnah v politrskih steklenicah. Steklenica 35 Din.

Reg. S. br. 4787/32

Moj prijatelj, zdravnik!

Skupaj sva hodila v šolo, skupaj sva uganjala marsikake mladostne burke. Danes je moj prijatelj zdravnik ter pravi dobrotnik človeštva. Njegova neumornost, postržljivost in volja za delo, njegovo veliko znanje in spoznavanje nove sodobne vede ter njegovo veliko praktično izkustvo, so temelji njegovega uspeha. — Ni torej čudno, da ga bolniki naravnost obožujejo.

Svojemu dobremu zdravju se imam zahvaliti, da nisem nikdar potreboval njegovega zdravniškega nasveta. Nekega dne ga slučajno srečam pred hišo. Prijazno me pozdravi:

»No, stari, zakaj si tako slabe volje?»

Začudil sem se. On res vse vidi.

»Hm, odgovorim jaz, nič posebnega.«

»No? Povej že enkrat! Kaj ti je?»

Nato sem mu povedal, da že nekoliko dni trpim zelo mučne bolečine in neznosen srbež na gotovem diskretnem delu telesa.

»Ah tako, hemoroidi!« odgovori on s sočutjem. »Zelo neprijetno. Taka stvar se ne sme nikdar zanemariti. Pojdi z menoj, takoj te bom pregledal!«

Sel sem z njim v njegovo ordinacijo, nakar me je pregledal in mi dal 2 mala poskusna zavitka, rekoč:

»Tu imaš nekaj.«

To uporabljaj jutraj in zvečer in v slučaju, da ne bi zadostovalo, pojdi v najbližje lekarno in zahtevaj Posterisan, mazilo in začepke. Zdravo, ni treba, da še prideš — to bo pomagalo.«

Za mojo zahvalo ni imel časa. V čakalnici so čakali bolniki.

Tri dni pozneje sem se mu zahvalil pismeno. Bolečine so prenehale istotako tudi srbež. Od vnetja ali kakega dražila ni bilo sledu.

Kako sem bil zadovoljen, da sem srečal svojega starega prijatelja, dobrega zdravnika!

Posterisan se dobi v vsaki lekarni. Tuba mazila stane 36 Din, škatlica začepkov samo 49 Din.

Odobreno od Min. soc. pol. i nar. zdrav. S. br. 936 od 16. maja 1933.

Reševalni odsek SPD priredi v nedeljo, dne 16. t. m. ob 15 na Jesenicah v dvorani Krekovega doma predavanje o reševalni akciji v planinah in o prvi pomoči. Predavanje je obvezno za vse člane reševalnih ekspedicij iz vse Gorenjske. Pridite polnostevhno!

Smučarski tečaj na Smrekovcu, 1570 m. Smučarski klub Celje bo priredil v dneh od 6. do 29. januarja 1935 pod vodstvom zveznih učiteljev smučarski tečaj na Smrekovcu, 1570 m. Tečaj je misljen za začetnike, kakor tudi za že izurjene smučarje in je vsak posebej tedensko določen. Prijavnina za sedemdnevni tečaj znaša 100 Din, vsednevna prehrana in stanovanje pa staneta 35 Din. Dohod do koč na Smrekovcu je mogoč iz Sočanja v štirih urah zmerne hoje. Skupen odhod tečajnikov bo dne 6. in dne 18. januarja z jutranjim vlakom. Prtljaga, smučal in nahrbtniki bodo proti malenkostni odškodnini s samimi preplajali do koč. Najbolj torej za začetnike in izurjene smučarje! Skalnica! Izohodišče za smučke ture in izletni športno urjenje v smučanju, dober sneg, sonce, kerski zrak, raznovrstna zabava, vse to bo vsakemu nedežnemu pripravilo najlepši in nepozabni dopust. Informacije daje vodstvo Smučarskega kluba v Celju, ki tudi že sprejema prijave z navedbo tečaja, ki ga hoče kdo obiskovati.

Kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije, pododbor Maribor, službeno, Kolesarska dirka v počast blagopokojnega kralja Aleksandra I. se vrši v nedeljo, 16. t. m. ob 8.20 s startom na križišču Korošče-Vrbanove ulice in ciljem na Trgu Svobode. Tekmovalci se morajo prijaviti na startu ob 8 tehnilemu referentu.

Teška kazen za sportno nesposobnost. — Nekaj vsakdanjega je na naših igriščih, da igralce, nejevoljen radi po sodniku prisojenega prostega strela, brene žogo daleč proč od mesta, kjer se je napaka izvršila. V takem slučaju se igralce, razen od strani gledalcev, ki svoje nezadovoljstvo glasno izražajo, niha biti nikake kazni. Kvedemu ga sodnik opomni. Angleški sodniki so pa drugačnega mnenja. Tako je bil pred kratkim napadalec moštva Blackburn Rovers, Mac Lean, za tako nesportno izražanje svoje nevolje, takoj odstranjen z igrišča. Razen tega mu je naložila še zveza 14 dnevno prepoved igranja. Res škoda, da tudi pri nas nimamo »angleških« sodnikov. Morda bi postale nogometne tekmo privlačnejše in ne bi več govorili o krizi našega nogometa.

Romuni hočejo mednarodno tekmo z Avstrijo. — Romunska nogometna zveza se je obrnila na avstrijsko zvezo z željo, da pride do srečanja obeh reprezentanc. Romuni bi spomladl 1935 radi sprejeli najmočnejšo avstrijsko moštvo v Bukarešti.

Kolkovanje kreditnih knjižic

Že meseca oktobra smo opozorili gospodarstvenike kroge na pojasnilo finančnega ministrstva glede kolkovanja kreditnih knjižic. Objavili smo, da je finančno ministrstvo dooznalo, da posamezni tvorničarji, trgovci in obrtniki prodajajo blago s kreditnimi knjižicami, ki podlegajo letni taksi 5 Din, tudi kadar ga prodajajo osebam, ki se bavijo s prodajo takega blaga. Ker je tako ravnanje pogrešno in na škodo državnih financ, je finančno ministrstvo že z razpisom z dne 19. oktobra 1934, št. 8-6581-III., na podlagi čl. 43 zakona o taksah pojasnilo naslednje:

»V zmislu točke 3 tarifne postavke 34. takse tarife in točke 7 čl. 56 taksnega in pristojbinskega pravilnika se mora za kreditne knjižice računski taksa plačevati samo v primerih, kadar prodaja trgovce, obrtniki blago na kredit osebam, katere blago trošijo za svojo neposredno porabo. V vseh drugih primerih se pa mora izdati račun in plačati taksa po točki 1 tar. postavke 34. takse tarife, čeprav bi se prodajalo na kredit.«

To pojasnilo je razumeti tako, n. pr. če trgovec manufakturist ali slične stroke prodaja blago šivilji ali krojaču na knjižico, mora izdati račun in plačati takso. Ravnotako velja za peke, ki prodajajo kruh ostalim pekarijam. Z trgovce z mešanim blagom, ki prodajajo blago strankam za neposredno porabo, veljajo dosedanja določila taksiranja knjižic z Din 5.

Omejitev dividend v Nemčiji

Lani smo poročali, da je bil v Nemčiji uveljavljen zakon, po katerem so morali delniške družbe, ki so delile višjo dividendo kot prejšnje leto, del svoje višje dividende porabiti za nakup drž. papirjev, katerih par let niso smele odtujiti. Ta določba je prizadela samo majhen del delniških družb, ki so imele komaj 3% vsa delniškega kapitala, in ni imela onih posledic za kapitalni trg, kot so tvorci novega zakona pričakovali. Zato so letos pretekli teden uvedli nov zakon o zalozah posojil, ki je določil, da delniške družbe ne smejo plačati več dividende kot 6% na vplačani kapital. Če je kakšna delniška družba lani plačala več kot 6% dividende, je dovoljeno izplačati v gotovini do 8% dividende. Če bi pa hotela izplačati več odstotkov dividende, potem mora dotična delniška družba oddati ta presežek Zlatodiskontni banki, ki za ta denar nakupi državna posojila ali pa obligacije občin za razdolžitve odn. konverzijo. Ta posojila upravlja Zlatodiskontna banka za lastnike in po preteku četrtega poslovnega leta izroči v razpolaganje upravičencem. Ta novi zakon velja za tri leta in je smatrali deloma k dopolnilu k lanskim izpremembi zakona o Reichsbanki, ki je od okto-

Brez posebnega naznanila.

Strti v neutrešni žalosti naznanjamo, da je naš predragi, predobri stric

Ing.

Vinko Strgar

rudarski glavar v pokoju, odlikovan z redovi Sv. Save III. in V. razr. ter redom Jugoslovanske krone IV. razr.

danes ponoči umrl, previden s sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb bo v nedeljo, dne 16. decembra 1934 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Gradišče št. 8 b, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. decembra 1934.

Toni Mavsar, Fani in soprog Gavro Nikolić, Novi Sad; Tina in soprog dr. Mirko Božič, Ljubljana; Tine Mavsar in soproga Iva, Trbovlje.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert. (h)

Službodobe

Mlad rudniški paznik
zanesljiv, absolvent rud. šole, oženjen, se sprejme. Ponudbe, spričevala, zahtevek mezde upravi Slovenca št. 13971. (b)

Služkinja

dobi takoj službo. Pogoji: poštena, zdrava, do 35 let stara ter sposobna za vsako delo. Hotel »Novi Svet«, Maribor, Jurčičeva ulica 7. (b)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10

Vnajem

IŠČEJO:

Odrpoto skladišče

ali dvorišče, z nekoliko strehe, ob prometni cesti, vzamem v najem za več let. Fr. Bregar, Jeranova ulica 14, Ljubljana. (m)

ODDAJO:

Gostilno
s stanovanjem
oddam takoj v najem. — Poizve se: Trtnik, Hrenova 19. (n)

Poizvedbe

Psico jazbečarko

kavnorjave barve pogrešam. Dotičnega, h komur se je zatekla, ali kdor bi vedel kaj o njej, prosim, da se mi javi proti nagradi. — Miro Jankole, Ljubljana 7, Drenikova ul. št. 35, oziroma Slovenska banka, Krekov trg 10 — tel. 37-52. (e)

PRI HRIPI, INFLUENCI IN PREHLADU

se priporoča navadno tudi masaža; za masažo je dobra »Alga«. Pri hripi, influenci, prehladu namočite krpo z »Algo« in nalahno masirajte bolniku prsa, hrbet, roke, noge, vrat in čelo. Masaža z »Algo« ublažuje bolečine, krepi in osvežava bolnika. Po masaži nastopi mirno in zdravo spanje.

»Alga« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 1 steklenica 14 Din. (Reg. S. br. 18117/32).

Tekma okrog sveta

»Ni se vam bati ničesar, gospod,« je dejal. »Tu ste na varnem. Jaz sem prevzel nalogo, da vas spravim iz Rusije popolnoma varno čez mejo v Mandžurijo. Sibirski ekspres odhaja — vzemite uro iz žepa in pogledajte nanjo — čez šest in trideset minut. Ne morem si še natanko predstavljati, kako ga bova ujela, ker imava še marsikaj pripraviti.«

»Toda pri tem drevim polletni naravnost v kremplje, ker me bo gotovo lekala v vlak,« je pripomnil Gordon.

»O tem ne dvomim. Prav zato so potrebne nekatere priprave, da vas ne bo mogoče prepoznati.«

VII.

V SIBIRSKEM EKSPRESU

Ekspresni vlak za Harbin in Vladivostok je bil pripravljen za odhod.

Razen ogromne lokomotive s tenderjem je bil sestavljen iz poštne, prtljažne, jedilnega voza, petih voznih voznikov, razreda in spalnega voza. Vozovi lesenega razreda so bili močno zasedeni. Zdelo se je, da so zastopani vsi ljudski tipi evropske in azijske Rusije, in med njimi spet vse mogoče stopnic razredov, katerih razlike je bila Rusija zaman trudila odpraviti, če zaradi tega, ker razlike med bedaki in razumniki ne more odpraviti.

Videti je bilo ruske kmete s culami in košarami, sibirski traperji in lovec za zlatom, ki jih je bilo kot take spoznati po orodju, ki so ga vozili s seboj, burjate, japonske trgovce, moderno, evropsko oblečene, in Kitajce, s kilo in brez nje, v lepih pisanih nošah njihove domovine. Vsi brez izjeme so bili čedno oblečeni, in le malo je bilo med njimi takih, da bi se Slovencem rajši ognili njih osebnosti.

Prodamo

»Če avto svoj stari prodajatelj al' motorja bi znebil se rad, brž kupcev ti mnogo prižene Slovenec najmanjši inšertat«

Za Božič

se Vam nudi zaradi izpraznitve zaloge zelo ugoden nakup raznih aluminijastih igračk, orodja za otroke itd. — pri tržnici Stanko Florjančič, železnica, Realjeva cesta št. 3 (vhod skozi dvorišče). V račun se vzamejo tudi hranilne knjižice Kmetijske ter ljudske posojilnice v Ljubljani. Trgovci znaten popust. — Ne zamužite ugodne prilike!

Površnike,

usnjene suknjiče, obleke itd. kupite najceneje pri A. Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Razna perutnina

jaica, med, orehi in jabolka vedno v zalogi po konkurenčnih cenah v filijalni trgovini Kmetijske družbe, Igriska ulica 3 (za dramo). Telefon 3755.

Bučnice

cele in luščene, zamenjajem za pristno bučno olje. Priporočam veliko izbero vedno svežega specerijskega blaga in zalogo železnice.

JOS. JAGODIČ
Celje
Glavni trg 14, Gubčeva 2.

Moške

poklicne plašče
črne, klotaste, bele, za vse vrste poklicev, bele mesarske jopice — ima stalno na zalogi v vseh velikostih F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29. (l)

Glasba

Partijo

blehinstrumentov
za 16 oseb, 5000 Din, partijo za 10 ljudi, 3300 Din, proda Rukavina, Tkalcčeva 48, Zagreb. (g)

Praktična darila za božič in novo leto so Adler in Gritzner šivalni stroji

samo pri trdki

Jos. Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, za vodo
Večletna garancija!

Lepe jaselce

kompletne ali posamezne pastirčke, ovčice, hlevčke itd. — razprodaja najceneje: Sv. Petra cesta št. 17, Ljubljana. (l)

Bosanske copate

najlepše in najcenejše darilo. Prikladno za Miklavža in Božič. — Dobite jih pri

„ČILIM“
Dasaža nebotičnika

Prima zimska jabolka
sortirana, od 2.50 Din dalje. Stalna sadna razstava pri Kmetijski družbi, Novi trg 3 in Igriska ulica 3 (za dramo). Telefon 2105 ali 3755. (l)

Nogavice, rokavice, damsko perilo, kravate itd.
od danes naprej

15 % popusta

od reklamnih cen v izlozbi
NOGAVICE
BEMBERG
Miklošičeva cesta 14

Vitko linijo

okrepitev želodca, črevesja, jeter, ledvic, žolča, hemeroidov, skleroze — dosežete z uživanjem domače, naravne Jordan grenčice. Odlična za hujšanje. Pri daljši uporabi neškodljiva.

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

Priporočajte povsod
dnevnik
SLOVENE

KUBANY-JEV MATE ČAJ

brani ter krepi živce in mišice. Pospešuje prebavo, dela apetit, regulira delovanje srca in ledvic. Kdor ga redno pije, se mu ni bati ne gihita ne revme. Dobi se v vseh lekarnah v originalnih zavojih po 15 —, ali pri zastopniku: Lekarna Mr. Milivoj Leustek, Ljubljana, Realjeva c. 1, ako pošljete v naprej Din 15.—, Sporniki, turisti, lovci, nogometaši: pijte ga redno!

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je gospod

Klavora Ferdo

trгоvec na Tezmem

po kratki in mučni bolezni, v 33. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, dne 14. decembra v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo 16. decembra ob pol treh iz hiše žalosti, Maistrova 6 — Tezno, na magdalensko pokopališče. Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 17. decembra ob 7 v magdalenski župni cerkvi.

Maribor-Tezno, dne 14. decembra 1934.

Žalujoča soproga, otroci in ostalo sorodstvo.

GLOBOKO UŽALOŠČENI NAZNANJAMO TUŽNO VEST, DA JE

ING. VINKO STRGAR

RUDARSKI GLAVAR V POKOJU

NENADOMA UMRL

POGREB BO V NEDELJO, DNE 16. DECEMBRA 1934

OB 16 IZ HIŠE ŽALOSTI, GRADIŠČE ŠT. 8 a,

NA POKOPALIŠČE K SV. KRIZU

V LJUBLJANI, DNE 15. DECEMBRA 1934

PREDSEDSTVO

RUDARSKE ZADRUGE V LJUBLJANI

UMRL JE NAŠ DOLGOLETNI, DOBRI IN NEPOZABNI SEF

ING. VINKO STRGAR

RUDARSKI GLAVAR V POKOJU

OHRANIMO GA V TRAJNEM SPOMINU

LJUBLJANA, DNE 15. DECEMBRA 1934

NAMEŠČENCI

RUDARSKEGA GLAVARSTVA

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem članom tužno vest, da je naš zaslužni častni član

ing. Vinko Strgar

rudarski glavlar v pokoju

včeraj ponoči nenadoma umrl. Pogreb bo v nedeljo 16. decembra t. l. ob 4 popoldne iz hiše žalosti Gradišče 8 A na pokopališče k Sv. Krizmu.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1934.

Sekcija Ljubljana
Udruženja jugoslov. rudar.
in topil. inženjerjev

Udruženje
jugoslov. rudar. in topil.
inženjerjev

ray, tukajšnji poročevalec British United Press — miss Ethel Hurst.

Tedaj je pristopil k mali skupini tudi Clark, in z začudenjem je pogledal svojo dosejano sopotnico, katere prej ni bil niti opazil.

»Ali je samo naključje, da vas vidim tukaj, ali pa mi je naklonjena še nadalje radost vaše popotne družine?« jo je vprašal, ko jo je pozdravil.

»Tega užitka se boste mogli veseliti do Pekinga. Tam se pa bodo seveda najina pota ločila. Morda celo še prej — moji načrti niso popolnoma določeni.«

»Kakšna škoda! Well, imela bova še mnogo časa za kramljanje. Dovolite mi, da spregovorim samo še nekaj besedi z mstrom MacMurrayem. — Torej Mac, izvolite sporočiti B. U. P., da sem nadaljeval svojo pot proti Kitaju. Diek Gordon je pa zamudil odhod. Mislim, da njegov potni list ni bil povsem v redu, pa se bo moral radi tega prej še sporazumeti s policijo. Kaj pomeni to v Rusiji, paš sami najbolje veste. Kakorkoli — ako ga srečate, mu izročite moje pozdrave.«

Nasmeh, ki se mu je ob tem zaokrožil okrog ustnic in odkril njegove ostre bele zobe, je bil odločno zmagoslaven.

Nagnusno — je čuvstvovala Ethel.

Niti za trenutek ni dvomila o tem, da je mister Clark svojemu tekmeču vrget to poleno pod noge, in njen pogled je razodel upornost, pa tudi nekaj kakor razočaranje, in za hip je stisnila svoje ustnice.

Saj to je bilo tudi naravno — stavila je na Dieka Gordona, zdaj pa je izgubila svojo stavo.

»Well, potemtakem je Gordon izločen iz tekmovalja in kosati se imate samo še z Billyjem Alanom,« je ugotovil poročevalec B. U. P. »Kje pa je?«

»Nimam pojma. Ga sploh še nisem dobil pred očmi.«

»Poglejva,« je dejal MacMurray, stopivši v apal-

ni voz; stopal je mimo oddelkov, in kjer so bili moški popotniki, je zaklical:

»Je mister Billy Allan tu?«

Njegovo iskanje je ostalo brezuspešno.

Vlakovodja je šilil k vstopanju. MacMurray je zapustil voz in se pojavil epet na peronu.

»Ga ni,« je poročal in skomizgnil z rameni.

Sledil je kratek prizor poslavljanja.

V tistem hipu, ko je Ethel Hurst stopala po stopnicah v svoj voz, je z vso naglico prišla kmečka dvojica, noseča več cul in vreč na hrbtu, in je hitela proti naslednjemu vozu lesenega razreda. Ko je šla žena mimo Ethele, je za trenutek postala, a je potem šla urno naprej.

»Kam?« je vprašal vlakovodja.

»Irkutsk.«

»Tu sem noter!«

Vsega tega Ethel ni opazila. Ko se je vlak začel pomikati in se počasi kotil iz visoke lope, je odšla v svoj oddelek, v katerem bo s starejšo danar izrazito mongolskega tipa prebila nekaj naslednjih dni.

Zavzela je svoje mesto in se potopila v svoje misli.

Dve vrati naprej je bil prazen oddelek. Popotnik ga je bil naročil, kakor ji je povedal spovednik, toda po vsem videzu je zamudil vlak.

To je mogel biti edinole Gordon.

Njene misli so romale nazaj. Spomnila se je na nepričakovano dopoldansko srečanje na Rdečem trgu in zdelo se ji je, kakor da je bežal pred policijo. To bi povsem soglašalo z njegovim značajem — v kolikor je mogla presoditi po tem kratkem času njunega poznavanja: nikdar opustiti kakega načrta, preden neglede na nevarnost ne poskusiš ekrajnega, da ga izvedeš.

Zdaj mu je pa le spodletelo. Ni ga bilo tu — in naslednji vlak v Mandžurijo in Kitajsko odide šele v ponedeljek —